

ÅRSBERETNING 2004

DEICHMANSKE BIBLIOTEK

Innholdsliste

1 ANSVARSOMRÅDE	2
2 SITUASJONSBEKRIVELSE	2
2.1 Organisasjon/bemanning	2
2.2 Større prosjekter	3
2.3 Internkontroll helse, miljø og sikkerhet (HMS) og tiltak for arbeidsmiljøforbedringer	11
2.4 Sykefravær	12
2.5 Tiltak for likestilling	12
2.6 Opplærings- og utviklingsarbeid	13
2.7 Gjennomførte omstillings- og effektiviseringstiltak	14
2.8 Tiltak for å forbedre service overfor brukerne	15
2.9 Økonomisk/administrativ tilsyn og kontroll.	15
2.10 Miljøeffektivisering og tiltak mot konkret forurensing.	16
2.11 Særskilt rapportering	17
3. MÅL OG RESULTATER	19
3.1 Hovedmål.....	19
3.2 Aktivitetsmål	19
3.3 Produksjon og produktivitetsmål	23
4 SAMMENLIGNING AV REGNSKAP OG BUDSJETT	25
4.1 Driftsregnskap.....	25
4.2 Investeringsregnskap.....	26
4.3 Investeringsregnskap på prosjektnivå.....	27
4.4 Balanseregnskap.....	28
4.5 Kontantstrømoppstilling.....	28
4.6 Noter i regnskapet.....	28
5. UTKVITTERING AV BYSTYRETS MERKNADER	32
6a PRODUKSJONSTABELL FOR HOVEDBIBLIOTEK OG FILIALER	36
6b BRUK AV BIBLIOTEKETS TJENESTER PÅ INTRANETT.....	37

1 ANSVARSOMRÅDE

Deichmanske bibliotek er Oslo kommunes folkebibliotek og skal stille bøker og annet egnet materiale til disposisjon for innbyggerne, drive aktiv informasjonsformidling og bidra til å:

- tilrettelegge informasjons- og kunnskapskilder for brukere både i og utenfor det offisielle undervisningssystemet
- utvikle tiltak som kan redusere avstanden mellom informasjonsrike og informasjonsfattige
- formidle litteratur, kultur og informasjon på en felles arena for den flerkulturelle befolkningen
- utvikle tiltak rettet mot forskjellige brukergrupper, slik at alle bedre kan håndtere ny teknologi som et verktøy for å delta i fellesskapet
- innvie barn og unge i leseglede, tekstforståelse, historiske og kulturelle sammenhenger
- være møteplasser, en sosial arena med innhold og kvalitet

Deichmanske bibliotek er folkebiblioteket for alle kommunens innbyggere og besøkende. I tillegg har DBI ansvar for følgende nasjonale og statlige oppgaver: fjernlåssentral for landets øvrige folke/fylkesbiblioteker, innvandrertjenester, bibliotekstjenester for pasienter i statlige sykehus og innsatte i fengsler i Oslo. Disse oppgavene er finansiert over statsbudsjettet i henhold til avtaler mellom Oslo kommune og staten.

Oslo er friby for forfulgte forfattere og DBI har ansvar for forvaltning av ordningen.

Deichmanske bibliotek har rådgivnings- og suppleringsansvar for bibliotekstjenester i andre kommunale institusjoner i Oslo, særlig overfor skolebibliotek i grunnskolen.

Målgruppen for bibliotekstjenesten er alle innbyggere. Ca 50 % av befolkningen er bibliotekbrukere. Brukerne er i stor grad sammenfallende med det demografiske gjennomsnitt i kommunen, dvs. alle alders- og sosioøkonomiske grupperinger er bibliotekbrukere.

Lov om folkebibliotek, Lov om opphavsrett til åndsverk m.v. (åndsverkloven) og Lov om bibliotekvederlag er de sentrale lovene om regulerer bibliotekvirksomheten.

2 SITUASJONSBESKRIVELSE

2.1 Organisasjon/bemanning

Bibliotekstjenesten var i 2004 organisert med hovedbibliotek, 13 allmenne filialer og en "satellittavdeling", 1 barnefilial på skole, statlige finansierte avdelinger på h.h.v. Rikshospitalet, Oslo fengsel og Bredtvet kvinnefengsel. I tillegg kommer Det flerspråklige bibliotek som er delvis statlig finansiert.

Hovedbiblioteket er Deichmanske biblioteks største publikumsbibliotek, og fyller i tillegg funksjonene som sentrallager og depot, lokaler for administrasjon, bibliotektechniske fellestjenester og spesialavdelinger. Av publikumsavdelinger består hovedbiblioteket av utlåns- og referansetjenesten, musikkavdelingen og barne- og ungdomsavdelingen.

Av omorganiseringer i 2004 kan følgende nevnes:

- Filialene Stovner, Nordtvet og Romsås ble organisert som et felles lederområde, med en avdelingsleder og personale som roterer mellom de forskjellige filialene.

- Videre har man organisert tidligere Hovedutlånet, Lesesalen og Fjernlånet som en felles avdeling, nemlig Utlåns- og referanseavdelingen.

Av de allmenne filialene har en filial og en avdeling inngått i offentlige servicesentre.

- Furuset filial har gjennom et prøveprosjekt samarbeidet med bydel i Furuset offentlige servicesenter. Bydelen har fra 01.01.05 trukket seg ut av samarbeidet, og dette vil derfor ikke bli videreført.
- Avdeling Romsås inngikk frem til mars 2004 i samarbeid med bydel Grorud om Romsås servicetorg. Filialen har etter dette vært steng p.g.a. reparasjoner og vedlikeholdsarbeid.

Det ble i løpet av året utlyst 25 stillinger, hvorav 16 faste stillinger, 8 vikariater og 1 engasjement. 7 personer sa opp sine faste stillinger, 8 personer gikk av med pensjon. 3 personer ble sagt opp fra sin stilling.

Pr. 31.12.2004 har etaten 269 ansatte fordelt på 241 årsverk. Antall årsverk utført i 2004 er 253. Med bakgrunn i budsjetttilpasning 2004, har etaten foretatt nedbemanning og derav åpningstidsreduksjoner. Dette utdypes senere i årsberetningen.

Organisasjonskart følger vedlagt:

<\\Gaarder\gaarder\Web Folder\DBINTERN\AARSMELDING\AARSMELD04\Orgkart DBI.pdf>

2.2 Større prosjekter

Deichmanske bibliotek vurderer prosjektarbeidsformen som en egnet arbeidsmåte for kvalitetsutvikling og produktivitetsøkning når det gjelder både etablerte tjenester og nye oppgaver. En del løpende driftsoppgaver, samt særskilte prioriterte mål og oppgaver gitt av bystyret, rammes inn og ansvars plasseres hos medarbeidere i en teamorganisering internt, eller i et samarbeid med eksterne institusjoner eller organisasjoner. Dette bidrar til å holde fokus på oppgavene, og gjør oppfølging og rapportering enklere. En del av etatens omtalte prosjekter har imidlertid ekstern finansiering og er av et større omfang og med formell prosjektorganisasjon.

Prosjektene er primært tiltak rettet inn mot tjenesteutvikling i tråd med overordnede politiske føringer og dette fremkommer også i oversikten nedenfor. Etaten er også involvert i andre tiltak basert på etatsovergrepene føringer fra kommunen. Eksempler på dette er arbeid med Bydelsreform 2004 (bibliotek på bydel etter en bestiller/utfører-modell), samt tilknytning til kommunenes digitale nettverk (OKDN-MAN) og implementering av kommunens meldingsinfrastruktur (person- og ressurskatalogen, 02 180).

Det er nødvendig at daglig drift går hånd i hånd med endrings- og utviklingsarbeid i Deichmanske bibliotek. Bibliotekenes rammebetingelser er i stadig endring – medieutviklingen, utviklingen av informasjons- og kommunikasjonsteknologien og endringene innen utdannings- og opplæringssektoren er vesentlige faktorer for bibliotekets tjenesteproduksjon og metode. En tilpasning av tjenesteproduksjonen til endringene på disse viktige samfunnsområdene skjer gjennom forsøksvirksomhet og utviklingstiltak rammet inn som prosjekter.

Prosjektene er gruppert under følgende overskrifter:

- **Lokale samarbeidstiltak**
- **Møteplass og integrasjon**
- **Biblioteket på nett- det døgnåpne bibliotek**
- **Informasjonsteknologi for alle**
- **Tiltak for eldre og funksjonshemmede**

Det overordnede prosjektet, som all tjenesteutvikling støtter opp om, er planlegging av nytt hovedbibliotek, med fokus på utvikling av et nytt bibliotekkonsept. Denne planleggingen er omtalt under punkt 3.2. Det er en direkte sammenheng mellom mesteparten av den tjenesteutviklingen som skjer i dag og prosessen rundt planlegging av tjenestetilbudet i det nye hovedbiblioteket.

Selv om planlegging av nytt hovedbibliotek er og fortsatt vil være en sentral oppgave, har DBI lagt vekt på også å ha fokus på bibliotektilbudet på lokalt nivå i Oslo og hvordan dette kan utvikles.

I dette kapitlet omtales større prosjekter og også noen mindre men spesielle prosjekter. Det henvises også til punkt 3.2.

• Lokale samarbeidstiltak

Bydelsreform 2004 og forsøk med bibliotek på bydel

Det gjennomføres et toårig prøveprosjekt i de tre forsøksbydelene Bjerke, Grünerløkka og Vestre Aker for å undersøke hvilke gevinster som eventuelt kan oppnås ved å legge bestilleransvaret for bibliotek tjenester til bydel. Formålet er å prøve ut en modell med forsøksbydelene som bestillere og Deichmanske bibliotek som utfører, samtidig som filialene fortsatt skal inngå i det byomfattende biblioteknettverket. Gjennomføringen startet opp 1.1.2004 og det første forsøksåret er tilbakelagt.

Bjerke filial og Bydel Bjerke:

Hovedmål i 2004 har vært videreutvikling av filialen til lokalt kultur- og informasjonssenter i samarbeid med bydelen, lokale organisasjoner/foreninger, skoler og ressurspersoner, samt å sikre kvaliteten på filialens basistjenester og tilstrebe utviklingsmuligheter til beste for brukerne og bibliotekets personale.

Filialen har hatt flere samarbeidsmøter med bydelen i løpet av 2004, så kontakten med bydelen er god og positiv, men ny aktivitetskontrakt er ikke på plass. På oppfordring fra bydelen har Bjerke filial gjennomført en spørreundersøkelse i oktober og november angående åpningstidene.

Saker man har drøftet:

- Mulig ny lokalisering av filialen
- Fellestiltak i forbindelse med kulturminner og bydelsarrangementer
- Hvordan filial og bydel kan bedre samarbeidet når det gjelder spesielle tiltak rettet mot innvandrere.

Røa filial og Bydel Vestre Aker:

Visjon for avdelingen er å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, samt å ta i bruk og videreutvikle de mulighetene informasjonsteknologien gir. Avtalen mellom Bydel Vestre Aker og filialen er skrevet under, men er ikke diskutert i detaljer på det praktiske plan.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på muligheten for et servicetorg for formidling av offentlig informasjon i bibliotekets lokaler, i samarbeid med bydelen. Noen aspekter som er drøftet:

- Arealbehov og personalressurser, mulige alternative løsninger
- Økning av åpningstiden i biblioteket
- Forbedret service til bydelens beboere
- Innhold i tjenesten

Grünerløkka filial og Bydel Grünerløkka:

Hovedmål er å gi bydelens befolkning et tilpasset bibliotektilbud, å være tilgjengelige, kvalitetsbevisst og serviceorientert overfor befolkningen og, i samarbeid med bydel Grünerløkka,

bidra til demokratiske politiske prosesser. Det er god kontakt med bydelsadministrasjonen og de forskjellige tjenestestedene om samhandling, bl.a. om offentlig informasjon. Alle ansatte på filialen har fått omvisning og informasjon om bydelen og Servicekontoret. Det er Leseombud på noen av bydelens tjenestesteder. Det er i løpet av året blitt mer og bedre kontakt med bydelsadministrasjonen, og samarbeidet har gått inn som en del av det daglige arbeidet. Det samarbeides bl.a. om:

- Politikertorg
- «Leseprosjektet» på Grünerløkka
- «Elvelangs»
- Skrivekonkurransen «Ung i Byen».

Alna offentlige servicesenter

Furuset offentlige servicesenter åpnet som et 2-årig forsøksprosjekt sommeren 2001. Denne forsøksperioden ble avsluttet med en grundig evaluering høsten 2003. Servicesenteret var et samarbeid mellom Deichmanske bibliotek, Bydel Furuset og Furuset trygdekontor. Målet var å bidra til en enklere og åpnere forvaltning ved å gjøre offentlige tjenester lettere tilgjengelig for publikum. Brukerundersøkelsen som ble gjennomført som en del av evalueringen viste at brukerne av servicesenteret og biblioteket var godt fornøyd med det nye tilbudet.

Furuset trygdekontor valgte ved prosjektperiodens utløp å avslutte samarbeidet i servicesenteret. Bydel Alna og Deichmanske bibliotek avtalte imidlertid fortsatt samarbeid om servicesenteret for året 2004. Området servicesenteret skulle betjene ble sterkt utvidet i 2004. Opprinnelig bydel Furuset på 29 372 innbyggere ble slått sammen med andre bydeler til Bydel Alna med ca. 43 500 innbyggere og servicesenteret fikk nytt navn: Alna offentlige servicesenter. Det ble i løpet av årets første måneder gjort noen tilpasninger i driften i tråd med anbefalingene i evalueringsrapporten.

Høsten 2004 inngikk servicesenteret/biblioteket et prosjektsamarbeid, «Forbrukerinfo», sammen med Forbrukerrådet. Denne tjenesten innebærer at publikum kan komme til servicesenteret og få hjelp til å løse vanlige problemer knyttet til kjøp av varer og tjenester. Forbrukerinfo er også et elektronisk tjenestetilbud. «Forbrukerinfo» videreføres i 2005.

Servicesenteret utgjorde en publikumsvennlig og effektiv førstelinje i 2004. Men i og med at Trygdekontoret ikke fortsatte som samarbeidspartner i servicesenteret, hadde ikke senteret samme bredde som førstelinje for ulike etater. Bydel Alna valgte derfor å avslutte det organisatoriske samarbeidet med biblioteket fra og med 2005. Men bydelens service- og informasjonssenter vil være samlokalisert med biblioteket også i 2005.

Evalueringsrapport i pdf-format: <http://www.deichmanske-bibliotek.oslo.kommune.no/dokumenter/rapport/dokument/evalueringfoss.pdf>

Andre samarbeidstiltak med bydeler

Torshov filial fortsetter samarbeidet med Bydel Sagene om opplysningstjenesten i bydelen. Ved at opplysningstjenesten er lokalisert i biblioteket og integrert i driften der, følger den bibliotekets brukervennlige åpningstider og blir dermed bedre tilgjengelig for innbyggerne. Opplysningstjenesten svarer på spørsmål om rettigheter, lover og regler, klagemuligheter, helsetjenester, barnehager, tilbud til eldre, byggesaker, vei- og trafikksaker, lag og organisasjoner, miljø og mye mer, enten direkte eller ved å henvise til riktig kontor. Sakspapirene til møtene i Bydelsutvalget (BU) og BUs komiteer, samt møtepapirer til Bystyret og et utvalg brosjyrer og stortingsdokumenter er tilgjengelig.

Et tilsvarende samarbeid i Bydel Vestre Aker er nå under utredning, jf. omtalen av Bydelsreform 2004 ovenfor. Samarbeidet med tidligere Bydel Romsås om Romsås servicetorg ble derimot avvirket som en følge av bydelsreformen. I forhold til den nye Bydel Grorud hadde servicetorget en lite sentral beliggenhet, og bydelen fant ikke å kunne prioritere fortsatt drift innenfor sine

budsjettrammer.

Lokalhistorisk engasjement

I byrådets forslag til budsjett 2004, Kultur og utdanning, Hovedutfordringer, Mangfoldig kulturby, heter det bl.a.: "... byrådet (vil) bidra til å ta vare på byens historie, tradisjoner og kulturelle uttrykk, forvalte og formidle dette kulturelle felleseie slik at det kan bidra til identitetsfølelse, livsutfoldelse og forståelse for de individuelle behov og fellesskapets bredde."

Nettopp som bibliotek har DBI særskilte forutsetninger for og interesse for å bidra til å tilgjengeliggjøre lokalhistorisk materiale. Flere filialer samarbeider med lokale historielag om oppbevaring av fysisk arkivmateriale og tilgjengeliggjøring av dette for lokale brukere. Samarbeidet er videreført i en felles innsats for å publisere lokalhistorisk materiale på Internett. Både de lokalhistoriske bildebasene og nettstedet "Er det her jeg hører til?" vil bli omtalt senere i årsberetningen. Siste tiltak på området er at digitaliserte eldre Oslofilmer nå er tilgjengelig for alle interesserte på tre av bibliotekets avdelinger når som helst innenfor avdelingens åpningstid, jf. omtalen av "Kinoteket" nedenfor.

• **Møteplass og integrasjon**

I plangrunnlaget for Kommuneplan 2004, Oslo mot 2020, heter det bl.a.:

"Utviklingen fremover vil stille nye krav til biblioteket som kulturformidler, opplevelsesarena, møteplass, midlertidig arbeids- og studieplass." Og i aktivitetsplanen i byrådets forslag til budsjett 2004 er Deichmanske bibliotek pålagt å "videreutvikle biblioteket som møteplass for integrasjon og flerkulturelt mangfold". At "bibliotekfilialene skal være lokale kultur- og informasjonsentra" er ett av hovedmålene i byrådets budsjettforslag for 2004.

Lokalt kultur- og informasjonsenter

Alle bibliotekavdelinger har i løpet av 2004 gjennomført en rekke større og mindre kulturarrangementer – som utstillinger av fotografier, malerier, kunsthåndverk og andre kunstuttrykk, det har vært forfattertreff, bokkafeer og andre litterære arrangementer, barneteater, konserter og foredrag. Ofte er det kunstnere og forfattere med lokal forankring som presenterer sine arbeider i den lokale bibliotekfilialen, men bibliotekfilialene bidrar også til å fremme kunstneriske uttrykk uavhengig av geografisk opprinnelse. De fleste arrangementer er svært godt besøkt.

Et konkret eksempel på hvordan biblioteket kan fungere som lokal møteplass og bidra til å utvikle lokale nettverk, er lørdagsarrangementene "Lokalbenken" på Bjerke filial. Her får lokale lag og foreninger anledning til å presentere seg og sine aktiviteter på den måten de selv finner mest hensiktsmessig, samtidig som biblioteket sørger for markedsføring av begivenheten.

Høgskolen i Oslo har initiert et eget prosjekt for å undersøke hvordan folkebiblioteket kan bidra til lokalt engasjement og samfunnsdeltakelse i storbyer – prosjektet Locomotive (Local Community – Openness, Transparency, Information - a European Perspective). Gjennom Torshov filial har Deichmanske bibliotek deltatt i forprosjektet. På grunn av manglende finansiering har det ikke blitt gjennomført noen tiltak i 2004, men Høgskolen i Oslo arbeider fortsatt med å skaffe til veie prosjektmidler for å kunne videreføre undersøkelsen.

Møteplass for integrasjon og flerkulturelt mangfold

Flere av tiltakene for å videreutvikle biblioteket som møteplass for integrasjon og flerkulturelt mangfold vil bli omtalt senere, bl.a. under punkt 2.11.5 og 3.2.

Et svært levedyktig integreringstiltak er den flerkulturelle jentegruppen på Torshov filial. Den ble i 2003 slått sammen med barneverntjenestens jentegruppe i Bydel Sagene. Det arbeides nå med å etablere et nordisk nettverk for jentegrupper, og på grunn av sin lange erfaring er jentegruppen på Torshov en viktig bidragsyter i dette arbeidet. Interessen for "jentearbeid" som metode er voksende i hele Norden, og jentegruppen på Torshov har nettopp vært tema for en mastergradsoppgave ved Høgskolen i Oslo.

Jentegruppa består nå av 50 jenter fra 14 ulike nasjonaliteter. De har treff hver torsdag på Torshov filial med 3 timers varighet. I 2004 hadde de 48 treff, i tillegg til helgekurs, kinobesøk o.a. På treffene hjelper de hverandre med lekser, diskuterer bøker og stoff fra avisene, skriver dikt, noveller for nettet, chatter, samarbeider med jentegrupper i andre nordiske land, lager mat etc., samt arbeider med sin egen hjemmeside.

Nettstedets adresse: <http://www.jentegruppa.net/>

Friby for forfulgt forfatter

Byrådet ser satsingen på ”mangfoldig kulturby” som en av hovedutfordringene på kulturområdet – ”Byrådet vil at toleranse og respekt på tvers av kulturelle og religiøse skillelinjer skal være et kjennetegn ved Oslos egenart”. Derfor har det også vært en naturlig oppgave for Oslo kommune å stille seg til disposisjon som friby for en forfulgt forfatter. Deichmanske bibliotek er gitt ansvaret for å følge opp ordningen. Oslo huser nå sin andre fribyforfatter, Aziz Sangtarash fra Iran

• **Biblioteket på nett – det døgnåpne biblioteket**

2004 har vært kjennetegnet av satsingen på interaktive tjenester og multimedialt innhold, en satsning i tråd med byrådets budsjettforslag. Arbeidet har vært drevet fram på tvers av avdelinger og i samarbeid med eksterne institusjoner og organisasjoner, og har derfor vært organisert i flere prosjekter. På nasjonalt nivå videreføres satsingen på ”Norsk digitalt bibliotek”, ledet og organisert av ABM-utvikling. Deichmanske bibliotek er representert i programkomiteen, og flere av bibliotekets tjenester på nett er også nasjonale tjenester som vil inngå i et framtidig ”Norsk digitalt bibliotek”.

Søk i bibliotekets bok- og mediebase

Hele bibliotekets samling av bøker og andre medier er søkbart via web. I tillegg til vanlige bibliografiske opplysninger inneholder bok/mediebasen forsidebilder, baksidetekster og innholdsfortegnelser for en mengde bøker. I 2004 er web-søket blitt oversatt til engelsk og det pågår et kontinuerlig arbeid for å gjøre søkefunksjonene mest mulig brukervennlig ved å tilpasse søket til bibliotekbrukernes ulike behov når det gjelder f. eks. søk innen ulike språk eller i ulike spesialsamlinger.

Nettstedets adresse: <http://www.deich.folkebibl.no/cgi-bin/websok>

Lånernes administrering av egne lån

Lånerne kan ved hjelp av eget lånekortnummer komme inn og administrere egne lån via tjenesten MappaMi, og også se historikk over sine tidligere lån hvis de ønsker det. I MappaMi kan man fornye bøker, reservere bøker og holde av titler som er tilgjengelig i bibliotekets avdelinger. Man kan også registrere seg for å motta interessemeldinger på e-post om de nyinnkjøp som biblioteket gjør innenfor valgte emner. Bruken av MappaMi øker kraftig, som det vil framgå av tabellen i punkt 3.3

Nettstedets adresse: <http://www.deich.folkebibl.no/cgi-bin/mappami>

Digitale spørre- og svartjenester

Deichmanske bibliotek har vært en pioner i Norge når det gjelder digitale referansetjenester, og har i flere år tilbudt svartjenester både via e-post og SMS. Deichman har også, sammen med en rekke andre bibliotek, deltatt i bemanningen og utviklingen av den nasjonale sanntidstjenesten bibliotekvakten.no (chat). Sommeren 2004 overtok Deichmanske bibliotek prosjektledelsen for bibliotekvakten.no. Forutsetningen var at det innen utgangen av året skulle utvikles et felles brukergrensesnitt for de tre ulike formene for digitale spørre- og svartjenester. Den nye felles tjenesten, Biblioteksvar, ble lansert utenfor rådhuset 1. desember 2004 av statssekretær Eirik Lae Solberg, Moderniseringsdepartementet. Utviklingsarbeidet har vært finansiert gjennom ABM-utvikling. Nettstedets adresse: <http://biblioteksvar.no/>

Bazar

Nettstedet Bazar er en skreddersydd tjeneste for innvandrere, flyktninger og andre språklige minoriteter i Norge. Nettstedet inneholder informasjon om norsk kultur og samfunnsforhold, oversikt

over bøker til lesetrening i norsk, adresseregister til organisasjoner for språklige minoriteter og aviser og tidsskrifter fra 50 land. Bazar er tilgjengelig på 14 språk og representerer en unik mulighet til å nå frem til språklige minoriteter på deres egne språk og premisser. Bazar har lenker til 2700 nettsider fra hele verden. Tjenesten driftes av Det flerspråklige bibliotek.

I forhold til Introduksjonsloven er det viktig å fremheve to av Bazars tjenester:

- Samfunnsinformasjon: Bl.a. informasjon om asylsøkeprosessen, hvordan arbeidsmarkedet og boligmarkedet fungerer i Norge, hvordan rettsvesenet fungerer, tilbud fra helsevesenet.
- LesNorsk-basen: oversikt over bøker som kan brukes til lesetrening i norskopplæring.

Bazar ble lansert 8. januar 2004 av kommunalminister Erna Solberg og byråd for kultur og utdanning i Oslo, Torger Ødegaard. Utviklingen har vært finansiert bl.a. av ABM-utvikling og Fritt Ord. Nettstedets adresse: <http://bazar.deichman.no/>

Bildebaser

Deichmanske bibliotek samarbeider med flere historielag om internettpublisering av lokalhistoriske bilder. Her får historielagene sine bildesamlinger gjort tilgjengelig i en databasestruktur som gjør bildene søkbare med et brukervennlig søkeverktøy. Registreringsarbeidet utføres av historielagene på filialen de er tilknyttet og med tilrettelegging og hjelp fra Deichmanske bibliotek.

I 2004 ble det lansert ytterligere 2 lokalhistoriske bildebaser:

- Søndre Aker historielag, tilknyttet Lambertseter filial
- Østensjø historielag / Østensjøvannets venner, tilknyttet Oppsal filial

Fra tidligere er bildebaserne til Groruddalen historielag og Historielaget Grefsen/Kjelsås/Nydalen tilgjengelig, slik at det nå er publisert i alt fire lokalhistoriske bildebaser. Ytterligere en avtale om bildebasesamarbeid er undertegnet med Sogn kultur- og historielag, tilknyttet Majorstuen filial.

Nettstedets adresse: <http://nyhuus.deich.folkebibl.no/historielag/bildebaser.html>

Er det her jeg hører til?

Dette lokalhistoriske nettstedet omhandler utbyggingen av Torshovbyen (Oslo kommune, 20-tallet), Årvoll (Ungdommens selvbyggerlag) og Veitvet (Selvaag) (50-tallet) og Romsås (OBOS, 70-tallet). Prosjektet ble avsluttet våren 2004, men det er fremdeles stor interesse for nettstedet og det brukes aktivt i lokalmiljøene.

Byarkivet, Byantikvaren, Oslo Bymuseum, Arkitekturmuseet, lokale historielag, bydelene og utbyggerne (USBL, OBOS, Selvaag) var samarbeidspartnere, og lokale skoler arbeidet med prosjektet over flere uker våren 2004. Arbeidet med nettstedet var støttet av ABM-utvikling. Nettstedets adresse: <http://www.erdether.no/>

Bydagboka

Nettdagbok (blogg) for ungdom hvor de unge selv publiserer tekster, bilder og video fra sin egen hverdag etter å ha fått opplæring i bruk av digitale verktøy. Ungdommenes arbeid med nettstedet er knyttet til Grünerløkka og Holmlia filialer. Byråd Torger Ødegaard sto for lanseringen på Parkteatret Scene våren 2004. Arbeidet med prosjektet er ikke avsluttet. Det er støttet av ABM-utvikling. Nettstedets adresse: <http://www.bydagboka.no/>

Lesehulen

Litterært opplevelseshus på nettet for barn (8-12 år), med formål å skape interesse for den norske samtidslitteraturen for barn - stimulere til leseglede og leselyst. Stadig flere norske forfattere presenteres. Prosjektet er et samarbeid med Mediesenteret ved Høgskolen i Bergen og fortsettes fra 2004 inn i 2005. Det er støttet av ABM-utvikling og Norsk kulturråd. Nettstedets adresse : <http://www lesehulen.no/>

Reaktor

Reaktor er en arena for multimedialt innhold, der brukerne selv kan bidra med innhold (tekster, bilder, film og lyd) gjennom å laste opp egenprodusert materiale, samt søke etter og oppleve, eller laste ned, lagret materiale som andre brukere har bidratt med. Reaktor skal gjennom enkle og intuitive brukergrensesnitt, og med gode interaktive hjelpeverktøy bidra til å stimulere til lavterskel kulturell utfoldelse. Prosjektet er støttet av ABM-utvikling. Nettstedets adresse:

<http://reaktor.deichman.no/>

Låtlån

Dette var et samarbeid mellom Bergen offentlige bibliotek, Deichmanske bibliotek og Phonofile, med støtte fra ABM-utvikling. Lanseringen ble foretatt av byråd Anette Wiig Bryn på hovedbiblioteket. Prosjektet ble foreløpig avsluttet ved utgangen av 2004. Forsøket gikk ut på å la bibliotekets registrerte lånerne gratis få høre på norsk musikk som finnes i Phonofiles base via nettet. Musikken ble streamet og kunne ikke lastes ned ulovlig, men man fikk også mulighet til å kjøpe filene på en enkel måte dersom man ønsket nedlasting. Tjenesten hadde ikke midler til å fortsette etter 2004, men man håper å kunne åpne den igjen dersom man får nye midler inn i prosjektet.

Nettstedets adresse: <http://www.deich.folkebibl.no/llaatlaan.htm>

Kinoteket

Kinoteket er en tjeneste som tilbyr filmvisning i små digitale kinoer på biblioteket. Slike kinoer er innredet på Majorstuen og Oppsal filialer i tillegg til hovedbiblioteket. Formålet er å formidle norsk filmarv og annen film som ikke blir distribuert via kommersielle kanaler gjennom utnyttning av bredbåndsteknologi. Filmportalen innbefatter norske filmer innenfor genrene spillefilm, kortfilm, dokumentarfilm, animasjonsfilm, reklamefilm, nyhetsfilm og historiske filmopptak. Tjenesten er utviklet av Deichmanske bibliotek i tett samarbeid med Norsk filminstitutt og kommersielle leverandører. Ønsket har vært å utvikle en nasjonal prototyp for formidling og tilgjengeliggjøring av digitalt filmmateriale via bibliotekene. Prosjektet er støttet av Høykom (Norges forskningsråd).

Nettstedets adresse: <http://kinoteket.no/>

Kommunale brosjyrer

Deichmanske bibliotek har i samarbeid med Informasjonsseksjonen, Byrådslederens avdeling, startet arbeidet med å registrere og tilgjengeliggjøre Oslo kommunes brosjyrer ved hjelp av en søkbar database på Internett. Nettstedet vil bli lansert i 2005.

• **Informasjonsteknologi for alle**

I byrådets budsjettforslag pålegges Deichmanske bibliotek å ”utvikle tiltak rettet mot forskjellige brukergrupper, slik at alle bedre kan håndtere ny teknologi som et verktøy for å delta i fellesskapet” (jfr. budsj.kap.2). Blant bibliotekets brukere finnes alle kategorier fra svært datakyndige personer til personer uten erfaring med datateknologi overhodet. Biblioteket prøver derfor å imøtekomme svært ulike behov gjennom varierte tilbud. Differensieringen av tilbudet blir gjort både ved tekniske og organisatoriske tiltak. Det legges til rette for elever og studenters arbeid på den ene siden, og tas hensyn til behovet for kortvarig bruk og raske oppslag på den andre.

Resepsjonsområdet på hovedbiblioteket er et område for utprøving av slike differensierte tilbud når det gjelder publikums tilgang til Internett. For de mer avanserte brukerne har biblioteket her etablert en trådløs sone. Besøkende kan bruke egen pc eller mac (med trådløst kort). Tilbudet er gratis. Hvis man har ethernet, men ikke trådløst kort, kan ethernetkabel lånes i resepsjonen og man kan koble seg til nettet. I dette området er det også seks maskiner, kun med ståplasser. Disse er beregnet som e-postmaskiner og til kortvarig bruk. Her kreves det ikke reservering. I tillegg tilbys det Internett-maskiner med multimedieverktøy, der publikum kan bruke eksisterende multimedieinnhold på nettet og kan arbeide sammenhengende i noe lengre tid. Her må tid reserveres.. Alle bibliotekets publikumsavdelinger ved hovedbibliotek og filialer har for øvrig publikumsmaskiner til fri benyttelse. Pågangen er stor, og vanligvis må det reserveres tid på forhånd.

Seniorsurf

Seniorsurf er blitt en årlig begivenhet og et landsomfattende tiltak med sin egen organisasjon.

Majorstuen filial var med fra oppstarten og har hele tida drevet organisert Internett-opplæring for seniorer, og samarbeidet med lokale Internett-kyndige seniorer om slik opplæring. Også andre avdelinger driver målrettet opplæring av seniorer hele året, og så godt som alle avdelinger deltar på den årlige Seniorsurf-dagen. I tillegg til grunnopplæring i bruk av Internett og nyttige nettsteder, bidrar denne virksomheten til å skape et miljø for eldre som ønsker å bruke Internett eller e-post.

DDV

Deichmans digitale verksted (DDV) består av tre multimedierom for produksjon og presentasjon av ulike gruppearbeider innenfor kunst og kultur. Verkstedet har en velutstyrt maskinpark og er optimalisert for produksjon av bilde, musikk/lyd, og video på profesjonelt nivå som gir alle som måtte ønske det mulighet til å lære noe nytt og en mulighet for å publisere på nettet. Verkstedene kan i seg selv også benyttes til produksjon, kurs eller konsert/utstilling/seminar. De Digitale Verkstedene ligger på Grünerløkka filial, Hovedbiblioteket og Oppsal filial. Etableringen av verkstedene er støttet av Høykom (Norges forskningsråd).

Nettstedets adresse: <http://verksted.deichman.no/>

• Tiltak for eldre og funksjonshemmede

Eldreuniversitet

I Kommuneplan 2004, Oslo mot 2020, plangrunnlag, heter det (s. 49): ”Et økende antall pensjonister, så vel eldre som forholdsvis unge, vil søke til bibliotekene. Dette vil være en voksende brukergruppe med tid og anledning til å bruke kultur og med ønske om å være aktive og informerte og de vil gi økt press på bibliotekene om å videreutvikling konseptet om eldreuniversitet.”

Arbeidet med eldreuniversitet, eldreakademi eller eldreforum videreføres ved flere av filialene i samarbeid med lokale ildsjeler, organisasjoner, institusjoner og bydeler. Det gjennomføres fastlagte program med foredrag og studiesirkler hvert semester og tiltakene er svært populære.

Det tilgjengelige bibliotek

Dette er et nasjonalt prosjekt, med oppstart i 2001, hvor Deichmanske bibliotek ved Torshov filial har deltatt for Oslo. Prosjektet er gjennomført i samarbeid med Sosial og helsedirektoratet, avdeling for Levekår – Aetat – ABM-utvikling - Østfold fylkesbibliotek - Tønsberg og Nøtterøy bibliotek - Sarpsborg bibliotek - Rådet for funksjonshemmede - Bydel Sagene – Handikaplaget – Hjelpemiddelsentralen i Oslo m.fl. Prosjektet har hatt som utgangspunkt realiseringen av regjeringens handlingsplan om et mer tilgjengelig samfunn for alle.

Prosjektets to hovedmålsettinger:

- Å gjøre folkebiblioteket mer tilgjengelig som kunnskapsbase og kulturelt møtested for innbyggere med ulike typer funksjonsvansker.
- Å etablere gode arbeidsplasser for mennesker med funksjonsvansker.

Tre funksjonskonsulenter har vært ansatt i perioden. Det ble i 2004 gjennomført:

37 markedsføringstiltak (foredrag, kampanjer m.m.) og 61 veiledninger (grupper og enkeltpersoner).

I tillegg til utbedring av den fysiske tilgjengeligheten i biblioteklokalet, er det i regi av prosjektet utarbeidet en tilgjengelighetsmal til bruk for alle bibliotek. Tilrettelegging for bruk av dataverktøy og internetttilgang i biblioteket, så vel som utarbeidelse av web-sider i samsvar med Sosial- og helsedirektoratets retningslinjer for ”Internett for alle”, inngår i prosjektet.

Prosjektet ble avsluttet ved årsskiftet, men det planlegges videreført i et 2-årig modellforsøk, forutsatt tilførsel av nye statlige midler.

Nettstedets adresse: <http://nyhuus.deich.folkebibl.no/deichman/torshov/DTB/tilgjengelig.htm>

Ytterlige informasjon om prosjektet og bakgrunnen for regjeringens handlingsplan finnes på Sosial- og helsedirektoratets nettsider: <http://www.shdir.no/index.db2?id=3057>

Leser søker bok

Torshov filial inngår i et innledet i 2003 også et samarbeid med foreningen "Leser søker bok". Foreningen har to hovedmålsettinger;

- Arbeide for å øke statlig støtte til produksjon av tilrettelagt litteratur.
- Bidra til å få tilrettelagt litteratur aktivisert/utlånt og benyttet

I forbindelse med prosjektet «Leser søker bok» samarbeider filialen med bydelsadministrasjonen, eldresentra, alders- og sykehjem, Åsen voksenopplæringscenter, hjemmetjenesten i bydelene, Rådet for funksjonshemmede, Handikaplaget, ulike spesialskoler, institusjoner for utviklingshemmede, frivillighetssentraler, Røde Kors, Lions m.m.

Samarbeidet har følgende siktemål:

- Etablere en samling av litteratur tilrettelagt for brukere med spesielle behov; f.eks. utviklingshemmede, dyslektikere, mennesker med sansetap, senil demente, mennesker som behersker norsk dårlig etc.
- Opparbeide kompetanse på området.
- Etablere en ordning med "Leseombud" i bydelen. Et leseombud er en person som påtar seg å aktivisere den tilrettelagte litteraturen, bl.a. gjennom høytlesning. Det er rekruttert personer til leseombud. Arrangert 5 kursdager for leseombudene. 44 personer har deltatt på kurset/deler av kurset. 26 personer har mottatt kursbevis.

Prosjektet er i 2004 utvidet til å omfatte Grünerløkka og Furuset filialer. Disse har mottatt statlige midler for å kunne styrke samlingen med egnet litteratur.

For mer om prosjektet Leser søker bok - se nettstedets adresse:

<http://www.lesersoekerbok.no/asp/html/leser.asp>

2.3 Internkontroll helse, miljø og sikkerhet (HMS) og tiltak for arbeidsmiljøforbedringer

Det ble i 2004 avholdt 5 møter i arbeidsmiljøutvalget hvor større saker med betydning for arbeidsmiljøet er tatt opp. Det ble avholdt 5 møter i attførings-/AKAN-utvalget som er et underutvalg av AMU.

Etaten har i løpet av 2004 arbeidet med å utarbeide retningslinjer, dokumenter og rutiner som er nødvendige for å bli sertifisert som Miljøfyrtårn-virksomhet. Det finnes både generelle bransjekrav og separate krav til bibliotek, både for arbeidsmiljø og ytre miljø. Innenfor arbeidsmiljøområdet har etaten arbeidet med intern-informasjon, utpeking og opplæring av lokale miljøansvarlige, ergonomi, røykelovens bestemmelser, samt rutiner og rapporteringsordninger mht medarbeidersamtaler. Videre er HMS-håndboken og HMS-rapporteringsrutiner ajourført. Deichmanske bibliotek ble sertifisert som miljøfyrtårn-virksomhet per 30.12.2004. Mer informasjon om arbeidet frem mot sertifisering som Miljøfyrtårn-virksomhet fremkommer i pkt 2.10 i årsberetningen.

I årets arbeid med strategisk planlegging for etaten, ble det formulert noen verdier/en adferd som kjennetegner dyktige medarbeidere og dyktige ledere ved Deichmanske bibliotek. Disse er: Brukerorientering - Kontinuerlig fokus på etatens kunder, Respekt – Respekt for etatens kunder, respekt for etatens medarbeidere, Kunnskapsdeling – Evne til aktivt å tilegne seg kunnskap, samt å dele og benytte denne kunnskapen, Handlingsorientering – Tar ansvar i de situasjoner man er i. Strategisk plan ble diskutert i alle etatens avdelinger, og det ble utarbeidet systemer slik at alle skulle

få ta del i diskusjonen og gi tilbakemeldinger. Det å gjennomgå en slik prosess og å klargjøre verdier og forventninger til medarbeidere i organisasjonen anses som viktig både motivasjonsmessig og arbeidsmiljømessig. Verdiene ble utformet før vedtaket i sak 1340/04- ”Verdigrunnlag for ledere og ansatt i Oslo kommune” ble fattet. Imidlertid samsvarer utarbeidede verdier med Byrådets vedtak.

Deichmanske bibliotek har en avtale om kjøp av bedriftshelsetjenester av Norsk Bedriftshelse AS. Norsk Bedriftshelse har deltatt i AMU-møter, Attføringsutvalgsmøter, gitt bistand til ergonomisk tilrettelegging av arbeidsplasser, gitt kurs i ergonomi for renholdere, samt vært en rådgiver/samtalepartner i diverse enkeltsaker.

Etaten har endret rapporteringsrutiner i forhold til en del forhold i tilknytning til HMS. Det har i 2004 blitt satt økt fokus på rutinegjennomgang, gjennomføring og rapportering mht årlig risikoanalyse. Det har også blitt innført et rapporteringssystem i forhold til utførte medarbeidersamtaler.

Avdelingsleder har ansvar for oppfølging av sykefravær, og personalavdelingen, samt attføringsutvalget bistår med råd om oppfølging, mulige tiltak. Avdelingsledere har fått informasjon og opplæring i forhold til nye regler for sykemeldinger, samt oppfølging av sykefraværet. Informasjon og veiledning finnes tilgjengelig på etatens intranett. Sykefraværet har hatt en betydelig nedgang, jfr eget punkt.

2.4 Sykefravær

	Sykefravær i % 2002	Sykefravær i % 2003	Sykefravær i % 2004	Endring i %-poeng 2004 vs 2003
Kvinner	8,8	9,2	7,2	- 2,0
Menn	7,6	8,0	5,5	- 2,5
Totalt	8,5	8,9	6,8	- 2,1

Samlet sykefravær for Deichmanske bibliotek var i 2004 på 6,8%. Dette er en reduksjon fra 2003 på 2,1%. Dette er svært gledelig. Reduksjonen har hovedsakelig vært på langtidsfravær over 2 måneder, mens de helt korte fravær (1-3 dager) har hatt en svak økning.

Etatens arbeid med forebygging og oppfølging av sykefravær gis høy prioritet. Nærmeste leder har ansvar for oppfølging av den enkelte arbeidstaker. I tillegg har etatens attføringsutvalg regelmessig møter der alt fravær over 2 måneder følges opp. Etaten er tilknyttet bedriftshelsetjeneste, som bl.a. deltar i attføringsutvalget og bistår i forhold til arbeidsplassbesøk og ergonomiske tilrettelegginger. Avtaler om aktiv sykemelding inngås der dette er hensiktsmessig, og arbeidet forsøkes for øvrig tilrettelagt så godt som mulig.

Etaten har igangsatt en prøveordning med egenmelding i inntil 12 enkeltdager over 12 måneder. Ordningen er godkjent av Byrådsavdeling for næring og kultur og gjelder for perioden 01.01.04 til 31.12.05. Etaten har registrert en stor og gledelig nedgang i det samlede sykefraværet, men det vil være for tidlig å konkludere med hensyn til sammenhengen med ny egenmeldingsordning. En samlet evaluering vil bli foretatt pr 31.12.2005.

2.5 Tiltak for likestilling

Etaten har en svært høy kvinneandel og ønsker en jevnere fordeling mellom menn og kvinner. Det er et faktum at det utdannes langt flere kvinner enn menn til bibliotekaryrket, og dette gjenspeiles blant våre medarbeidere. I andre stillingsgrupper har vi en større andel av menn, og i tråd med etatens handlingsplan for likestilling, foretrekkes menn til utlyste stillinger, der øvrige kriterier er like. Etaten kan konstatere en økning - om enn en svak økning- av andel menn i organisasjonen.

	Andel kvinner	Andel menn
2002	76,8	23,2
2003	77,4	22,6
2004	76,5	23,5

Når det gjelder arbeidet med likebehandling og økt rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn, har etaten per i dag medarbeidere med ulik nasjonal bakgrunn i en rekke stillinger på ulike nivåer i organisasjonen. I tillegg har man i opplærings-sammenheng/holdningsarbeid hatt fokus på dette temaet i 2004. Etaten har fått OU-midler til et omfattende kurs i flerkulturell forståelse. Kurset vil bli gjennomført i 2005. For øvrig kan det nevnes at Deichmanske bibliotek - Holmlia filial fikk OXLO-prisen for 2004.

I forhold til rekruttering, skal alle avdelingsledere i sine innstillinger kommentere både momentet om likestilling og momentet om minoritetsspråklige søkere. Både personalavdelingen og fagorganisasjonene påser at dette blir gjort.

2.6 Opplærings- og utviklingsarbeid

Etatens opplæringsplan for 2004 gjenspeilet byrådets strategi for nye Oslo, føringer gitt i byrådets forslag til budsjett for 2004, samt verdidokument 1 og 2 for Oslo kommune. Dette ble sett i sammenheng med de brukerbehov og interne behov etaten sto ovenfor. MBU vedtok en opplæringsplan for 2004 med følgende hovedsatsningsområder :

Bibliotekfaglig utvikling med vekt på IKT

Opplæring har vært gjennomført med tanke på litteratur, litteraturformidling, informasjonsformidling og også bruk av digitale medier i dette arbeidet. Skjønnlitteratur, lesestimulering og arbeid mot barn og unge har stått sentralt i årets opplæring.

Ledelse

Sentrale utfordringer for etatens ledelse i 2004 var arbeid med visjon, strategi og handlingsplanlegging. Dette har også vært prioritert i opplærings-sammenheng, både på etatsnivå og på avdelingsnivå.. Videre har ledelse av prosjektarbeid, personalledelse og økonomistyring stått sentralt.

Interkulturell kompetanse

Oslos befolkning og dermed også etatens målgruppe består av svært mange med flerkulturell bakgrunn. Etaten har planlagt et omfattende opplæringsprogram over tid, med bruk av både interne og eksterne krefter. Man har søkt OU-fondet om støtte og fått et tilskudd på kr 30.000,- Kurset skal gjennomføres i 2005. Det har i 2004 vært avholdt diverse mindre kurs/opplæringsprogram med fokus på tjenestetilbud til og arbeid i forhold til den flerkulturelle del av befolkningen.

Informasjon og kommunikasjon

Kvaliteten på mye av etatens virksomhet avhenger av god informasjon og kommunikasjon. Det har vært avholdt kurs om kommunikasjon og vanskelige samtaler og også formidling og kommunikasjon. Det har også vært avholdt mange tiltak rettet inn mot informasjon og opplæring i forhold til nye tjenestetilbud som har blitt lansert i 2004.

Etaten igangsetter selv årlig mange kurs/opplæringstiltak, og i 2004 ble det totalt avholdt 50 interne kurs. Kursene har til sammen hatt 913 deltakere, og i alt 486 dager er medgått til slik opplæring. I tillegg holdes det løpende mindre opplæringsseanser ved de ulike avdelinger med små grupper/en-til-en- situasjon. Dette er ikke tallfestet.

Foruten de interne kursene, har medarbeidere deltatt på ulike former for eksterne kurs-/opplæringsaktiviteter. Totalt har dermed etaten benyttet ca. 800 dager til opplæring. I tillegg til lønnskostnadene for dette, har etaten benyttet ca kr 200.000,- til opplæringsaktiviteter.

Kompetanseutvikling er en helt sentral og avgjørende faktor for etatens virksomhet. Etaten er

imidlertid også svært opptatt av kompetansedeling. Medarbeidere oppfordres til å dele sin kompetanse med andre i organisasjonen og det gjøres både i form av interne kurs og informasjonsmateriell som deles elektronisk. Videre vektlegges kompetansedeling som et viktig kriterium ved gjennomføring av lokale lønnsforhandlinger.

2.7 Gjennomførte omstillings- og effektiviseringstiltak

Deichmanske bibliotek har i 2004 prioritert arbeidet med etatens visjonsutforming, strategisk planlegging, handlingsplanlegging og årsrapportering. I forbindelse med dette er det også utarbeidet maler og tabeller som strukturerer og effektiviserer arbeidet med å utarbeide disse planene og arbeidet med å vurdere planene og gi tilbakemelding på disse. Det muliggjør også at man heretter i større grad kan vurdere egen innsats og effektivitet både i forhold til andre avdelinger og i forhold til egen avdeling tidligere år.

Omorganisering av publikumsavdelinger ved hovedbiblioteket og også i Groruddalen, omtalt under punkt 2.1, har ført til en bedre samordning av publikumsrettede aktiviteter og en kvalitativt bedre tjeneste.

Det største potensialet for å kunne effektivisere den daglige driften i publikumsavdelingene, er innføring av selvbetjening. Ved å merke materialet med radiobrikker, vil man både sikre samlingene mot tyveri og samtidig forberede mulighetene til å kunne ta i bruk utstyr for selvbetjent utlån og innlevering. Man har derfor klistret radiobrikker i alle nye bøker i 2004 i Utlåns- og referansetjenesten. Brikkene fungerer i dag som et sikringssystem.

Flere tiltak omtalt under punkt 2.10 om miljøeffektivisering er for øvrig også tiltak for en mer effektiv ressursutnyttelse generelt.

Hvordan informasjonsteknologien brukes for å effektivisere og forbedre tjenesteproduksjonen er omtalt flere steder i årsberetningen. Her vil vi spesielt fremheve at bruk av helautomatiske funksjoner basert på e-post i kommunikasjon med lånerne er sterkt økende. Av etatens 278.288 registrerte lånerne har 61.883 eller vel 22 % (18 % i 2003) registrert e-postadressen sin i biblioteksystemet ved utgangen av 2004. Av totalt 141.156 purrebrev utsendt i 2004 (185.000 i 2003) ble ca. 45 % sendt som e-post (31 % i 2003) og belastet ikke etaten verken for portoutgifter eller arbeidsinnsats fra personalet. Av totalt 86.647 reserveringsbrev ble ca. 40 % sendt som e-post. I 2004 ble hele 141.314 lån fornyet av lånerne selv ved bruk av "MappaMi". Dette er nesten en fordobling i forhold til 2003.

Tallene ovenfor viser også at det er en tilbakegang i antall utsendte purringer. Dette er en konsekvens av at biblioteket i samarbeid med et inkassobyrå har effektivisert innfordringen av utestående materiale.

Når det gjelder omstilling og effektivisering, må biblioteket fortsatt peke på at de uhensiktsmessige lokalene for hovedbiblioteket representerer en stor utfordring. Optimal ressursutnyttelse vil man ikke kunne oppnå før nytt hovedbibliotek står ferdig. En vesentlig del av den forestående planlegging av nytt hovedbibliotek er imidlertid nettopp å ha fokus på vurdering av tjenestetilbud og organisering. Etaten vektlegger å få prøvd ut alternativ organisering allerede med utgangspunkt i nåværende bygg, både gjennom endret organisatorisk struktur og nettbaserte pilotprosjekter. (jfr. pkt. 2.2).

Effektivisering av anskaffelsesfunksjonen

Effektivisering av anskaffelsesfunksjonen omfattes av strategisk plans målsetninger under punktet "Økonomi og effektivitet". Spesifikke målsetninger har etaten hittil sett i sammenheng med årsplanlegging. En medarbeider som er sertifisert gjennom kommunens sertifiseringsprogram for anskaffelsesfunksjonen, bistår ved alle innkjøp.

2.8 Tiltak for å forbedre service overfor brukerne

Deichmanske bibliotek er en tjenesteproduserende virksomhet med hele befolkningen som målgruppe. Brukerkontakt og bedret brukergrensesnitt er derfor helt sentralt i alt arbeid, og samtlige avdelinger tilstreber dette i det daglige arbeid og i årsplanleggingen.

Flere av de aktivitetsmål som er vedtatt i budsjettet for 2004 er samtidig tiltak for bedring av service. Disse er kommentert i punkt 3.2. De aller fleste prosjekter omtalt i punkt 2.2 er også tiltak for å forbedre servicen overfor brukerne.

Bl.a. er bibliotekets internettjenester, og utviklingen av disse, omtalt i punkt 2.2. Deichmanske bibliotek har i mange år hatt "det døgnåpne bibliotek" på agendaen. Ved å utvikle gode tjenester på nett økes bibliotekets tilgjengelighet betraktelig. Alle har muligheten til å søke i bibliotekets baser med oppdaterte eksemplaropplysninger eller administrere egne lån via Internett hele døgnet. Søk er også tilgjengelig med wap på mobiltelefon.

Som oppfølging av bystyremelding nr. 3/99 "Serviceerklæringer i Oslo kommune" har Deichmanske bibliotek utarbeidet en generell serviceerklæring. Både denne og bibliotekets yrkesetiske retningslinjer brukes aktivt internt og eksternt.

Gjennom det bibliotekadministrative systemet har biblioteket tilgang til gode data om lånerne og lånermønstre, samt data om bruken av materialet i bibliotekets samlinger. Alle data blir anonymisert når hjemlånt materiale innleveres, men statistikken fra biblioteksystemet er et viktig redskap til kunnskap om brukerne og deres behov.

I 2004 ble det gjort en grundig undersøkelse av tallmateriale vedrørende ungdoms lån fra biblioteket. Et samarbeidsprosjekt; "Fritt valg", ble satt i gang med støtte fra ABM-utvikling. Målet for "Fritt valg"-prosjektet var å "få bedre kunnskap om hva barn og unge i alderen 11 – 17 år leser når det skjer på deres egne premisser, i folkebibliotek". Undersøkelsen kan studeres i sin helhet på nettadressen http://www.bergen.folkebibl.no/prosjekter/pdf_arkiv/fritt_valg_lowres.pdf Informasjonen fremkommet i "Fritt valg"-prosjektet har gitt verdifullt materiale i det videre arbeidet med å tilrettelegge en best mulig bibliotekjeneste for aldersgruppen.

Tilgjengelighet i form av brukervennlige og forutsigbare åpningstider er viktig for en så utadrettet virksomhet som bibliotek. Tross betydelige reduksjoner i åpningstiden ved de fleste avdelingene har totalutlånet i 2004 holdt seg på samme nivå som i 2003, selv om det er betydelige lokale variasjoner. Dette kan ses på som en indikasjon på at bibliotekets tjeneste er etterspurt, men også på at et kompetent og serviceinnstilt personale har klart å formidle bøker og andre medier på en måte som samsvarer med brukernes behov.

Service overfor brukere har også sammenheng med hvordan man møtes av medarbeidere ved Deichmanske bibliotek. Det har i 2004 blitt nedlagt mye arbeid med å kvalitetssikre og å forbedre de rutiner man har. Det å ha felles retningslinjer og likebehandling i forhold til ulike spørsmålsstillinger i et låneforhold, anses som viktig også i et serviceperspektiv.

Videre har etaten medarbeidere gjennomgått kurs med fokus på service.

2.9 Økonomisk/administrativ tilsyn og kontroll.

2.9.1 Interne kontrollaktiviteter.

Basert på nytt utlansreglement for Deichmanske bibliotek med ikrafttredelse 01.10.03 ble det i 2004 utarbeidet felles retningslinjer for håndhevelsen av etatens utlansreglement. Retningslinjene er tilgjengelig for alle ansatte på etatens intranett.

Etaten har sentralisert oppfølging av utestående krav på ikke-levert materiale. Etaten har hatt en økning av totale bokestatningsbeløp på 18,4% fra 2003 til 2004. For 2004 utgjorde totale innbetalte beløp kr. 1.555.826

Personalavdelingen har videreført sitt arbeid med intranettsider med policy-avklaringer, veiledninger, skjemaer og koblinger til lover, forskrifter og reglement knyttet til personalforvaltning og arbeid med Helse, miljø og sikkerhet. Videre er innkalling, sakspapirer og referater fra AMU, MBU, ledermøter og andre møter nettbaserte.

Etaten har videreført "Taushetserklæring" for alle medarbeidere. Alle medarbeidere ved Deichmanske bibliotek signerer en slik erklæring, og dette er nå innført som en av rutineene ved nyansettelser. Hensikten med en slik taushetserklæring er å fokusere på bevisstgjøring og ansvarliggjøring i forhold til informasjon den enkelte får innsyn i som medarbeider ved Deichmanske bibliotek. Dette gjelder både i forhold til etatens kunder og etatens øvrige medarbeidere.

2.9.2 Merknader m.v. fra Kommunerevisjonen

Revisjonen avgav ikke årsrapport for Deichmanske bibliotek for 2003.

Etaten har ikke mottatt revisjonsmerknader i 2004.

2.10 Miljøeffektivisering og tiltak mot konkret forurensing.

I følge bystyremelding nr.3/2003 "Grønn kommune: Innføring av miljøeffektivitet i Oslo kommune" skal det innføres miljøstyring i alle kommunale virksomheter innen utgangen av 2006, og videre skal alle virksomheter gjennomgå en miljøsertifisering.

Etaten har i samarbeid med konsulenter ved Byrådsavdeling for miljø og samferdsel og Teknologisk institutt kommet frem til at Miljøfyrtårn vil være den sertifiseringsordningen som er best egnet for vår virksomhet. Miljøfyrtårn - sertifisering er basert på at etaten driver et systematisk miljøarbeid og jobber aktivt for å bedre sin miljøstandard. Det forelå en rekke krav etaten måtte oppfylle; disse er delt i generelle krav og bransjekrav nr.44 til bibliotek.

Det er oppnevnt en miljøansvarlig for hele etaten. Miljøansvarlig har gjennomgått lederprogram om bærekraftig ledelse, arrangert av Oslo kommune i samarbeid med Handelshøyskolen BI. Programmet var delt i 4 moduler med aktuelle temaer. Videre er miljøansvarlig gjennomgått en konsulentkurs slik at hele arbeidet rundt miljøsertifisering er utført av egne ansatte. Etaten har ikke brukt eksterne konsulenter i denne prosessen. Det er oppnevnt lokale miljøkontakter ved alle filialene.

Arbeidsmiljøutvalget ved Deichmanske bibliotek har revidert mål for etatens HMS-arbeid. Etaten skal gjennom systematisk arbeid:

- fremme et trygt, godt og utviklende arbeidsmiljø for organisasjonens medarbeidere
- fokusere på sikkerhet og miljø for brukere
- verne det ytre miljø mot forurensing, skade og unødvendig belastning.

Når det gjelder punktet om arbeidsmiljø er dette omtalt i pkt 2.3 i årsberetningen. Her presenteres noen av de øvrige tiltak.

Etaten har gjennomført en rekke tiltak for å minske belastning på det fysiske miljøet. Det er utført tiltak for bedre tilrettelegging av kildesortering, samt redusering av avfallsmengden generelt.

Avfallsreduksjon:

- Alle referater og lignende finnes på intranett, og papirutgaver distribueres ikke lenger til avdelinger slik praksis var tidligere.
- Nye kopimaskiner har mulighet for tosidig kopiering og det oppfordres til å ha et bevisst forhold til bruken av dette.
- Gamle aviser leveres til fengsel, interessegrupper, blomsterbutikker, m.v.

- Resirkulering av gamle bøker og tidsskrifter utføres ved å tilby materialer til fagbiblioteker eller sendes til Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana.
- Etaten vurderer kontinuerlig abonnement på elektroniske versjoner av tidsskrifter.
- Det er svært stor grad av gjenbruk av møbler.
- Etaten er registrert som Grønt Ansvar kunde hos Norsk Gjenvinning. Det er utarbeidet et program hvor alle data som gjelder avfall vi produserer, føres inn.
- Det er inngått avtale med et firma om miljøvennlig kassering av datautstyr.

Energi:

- ENØK-sjekkliste ble utarbeidet for hovedbibliotek og samtlige filialer i samarbeid med eiere av bygg/lokaler.
- Det er satt tettingslister på dørene og vinduer i 2.etasje hvor trekk var et stort problem for ansatte.
- Etaten har gode rutiner for å slå av belysning, maskiner, PC-er og lignende etter arbeid.
- Etaten har energioppfølgingssystem og energiansvarlig.

Innkjøp og materialbruk:

- Det er utarbeidet en sjekkliste for miljøvennlige innkjøp.
- Ved valg av leverandør er dokumentert miljøvennlig drift et tildelingskriterie.
- Etaten benytter miljødeklarererte midler som inngår i teknisk drift.
- Innkjøpet innebefatter ikke kjemikalier på SFTs OBS-liste.

Deichmanske bibliotek ble miljøsertifisert pr 30.12.2004.

2.11 Særskilt rapportering

2.11.1 Mottak av gaver

Etaten har mottatt tilskudd fra sanitets- og velforeninger. Utover dette har etaten kun mottatt mindre gaver fra privatpersoner og ambassader i form av bøker til samlingene.

2.11.2 Saksbehandlingstid

Etaten er i hovedsak tjenesteproduserende og har i forhold til tjenesteproduksjonen få saksbehandlingsoppgaver på kommunens vegne i forhold til eksterne parter.

Deichmanske bibliotek overholder i all hovedsak de frister som fremkommer av forvaltningsloven. Det er ikke fastsatt saksbehandlingstid i særlover på bibliotekområdet. Rapportering av statistikk til Statens bibliotektilsyn, hjemlet i egen forskrift om bibliotekstatistikk, skjer innen fastlagte frister. Etaten har ingen særlige frister fastsatt i bystyrevedtak å forholde seg til.

Etaten har rutiner for foreløpig svar, og disse følges opp. Dette er særlig aktuelt i ansettelsessaker. Alle søkere til utlyste stillinger får brev om mottatt søknad på aktuell stilling, samt informasjon om videre saksgang. Når det gjelder generelle søknader, henstilles søkere om å sende søknad og cv elektronisk til personalavdelingen. Disse videreformidles umiddelbart til samtlige avdelingsledere og tilbakemelding til søker gis samtidig.

Øvrige skriftlige henvendelser besvares i all hovedsak direkte, uten en foreløpig tilbakemelding.

Etaten opererer med et foreløpig, dog ikke tilfredsstillende system mht restanselister. En innføring av et mer omfattende system har blitt utsatt med tanke på felles systemer innenfor Kultur- og idrettsetat.

2.11.3 Forvaltning av kunstverk i Oslo kommunes virksomheter

Etatens kunstverker er registrert med Kunstsamlingenes registreringsnummer. Verkene er oppført i databasert register med plassering.

Det er i alt 285 identifiserte enheter som har Kunstsamlingenes registreringsnummer. I dette inngår 50 masseproduserte reproduksjoner, som er blitt feilklassifisert som kunst. De øvrige kunstverk fordeler seg som følger:

Grafikk	196
Maleri	21
Gouache	1
Freske	1
Tekstil	1
Skulptur	15

Det er ikke foretatt anskaffelser eller kassasjon i løpet av 2004. Det er ikke foretatt utlån av kunstverk i 2004.

2.11.4 Tilgjengelighet for mennesker med funksjonshemming

Torshov filial videreførte i 2004 sin deltagelse i to nasjonale satsinger for å bedre tilgjengelighet til bibliotekjenester for mennesker med fysiske og/eller psykiske funksjonshemninger. Disse prosjektene, ”Det tilgjengelige bibliotek” og ”Leser søker bok”, er nærmere omtalt under punkt 2.2. Som et ledd i arbeidet med ”Det tilgjengelige bibliotek” er det utarbeidet en tilgjengelighetsmal for bibliotek, og denne legges nå til grunn for planlegging og ombygging av lokaler der det er fysisk mulig. Hovedbiblioteket på Hammersborg representerer en særskilt utfordring når det gjelder tilgjengelighet for funksjonshemmede, og tilfredsstillende tilgjengelighet er neppe mulig å oppnå i eksisterende bygning.

Som nevnt under omtalen av ”Det tilgjengelige bibliotek” (punkt 2.2) er biblioteket også opptatt av universell utforming av nettsider, og en arbeider for å kunne tillemppe Sosial- og helsedirektoratets retningslinjer for ”Internett for alle” ved publisering på internett.

2.11.5 OXLO - Oslo Extra Large - for en romsligere by mot rasisme og fordommer

Et av etatens aktivitetsmål er å videreutvikle biblioteket som møteplass for integrasjon og flerkulturelt mangfold, og tiltak og resultater i forhold til dette er også beskrevet i pkt. 3.2.

Som Oslo kommunes folkebibliotek er Deichmanske bibliotek aktivt med på å gjøre Oslo til en romsligere by, - mot rasisme og fordommer. Deichmanske bibliotek driver allerede et aktivt antirasistisk, holdningsskapende og integrerende arbeid, og mange av OXLO-verdiene er allerede implementert i etaten.

Det er naturlig å peke på virksomheten ved følgende avdelinger eller i følgende prosjekter:

- Det flerspråklige bibliotek (DFB) er et nasjonalt kompetanse- og veiledningssenter når det gjelder bibliotekenes tilbud til innvandrere og flyktninger. Dette arbeidet og denne kompetansen kommer også Oslos befolkning til gode. DFB er innkjøps- og katalogavdeling for litteratur på 37 forskjellige språk.
- BAZAR – Se under pkt 2.2
- ”Det tilgjengelige bibliotek” og ”Leser søker bok”, Torshov filial – Se under pkt 2.2
- ARI - AntiRasistisk Informasjon, Holmlia filial. – Se under pkt. 3.2
- Siste Torsdag – nabotreff ved Holmlia filial. – Se under pkt. 3.2

Deichmanske bibliotek ser også annen virksomhet som et ledd i arbeidet for å gjøre Oslo til en romsligere by. Dette gjelder for eksempel:

- Biblioteket som læringsarena – språkopplæring/voksenopplæring, tilrettelagt skjønnlitteratur brukt til norskopplæring og formidlet av bibliotekar, enten i biblioteket eller på studieplassen. Leksehjelp i biblioteket og studieplasser tilgjengelige ved behov.
- Biblioteket som møtested – nabotreff, jentegrupper (også kvinnegrupper), pensjonistgrupper. Kunst- og kulturformidling i biblioteket - utstillinger (bilder, kunsthåndverk, skulpturer, ol.), konserter og teaterforestillinger /dramatiseringer – brukes også aktivt for å synliggjøre ulike kulturer og språksamfunn.

Etaten følger systematisk opp handlingsplan for likebehandling og økt rekruttering av personer med minoritetsbakgrunn til stillinger i Oslo kommune. I forbindelse med ansettelsessaker skal disse aspektene kommenteres i innstilling, og personalavdelingen og fagforeningene påser at dette gjøres.

Holmlia filial ble tildelt OXLO-prisen for 2004.

2.11.6 Opfølging av anmerkninger fra Helse- og sosialombudet

Etaten har ikke fått anmerkninger fra Helse- og sosialombudet i 2004

2.11.7 Andre spørsmål fra byrådet/bystyret

Det vises til pkt. 5, Utkvittering av bystyrets merknader.

3. MÅL OG RESULTATER

3.1 Hovedmål

Deichmanske bibliotek skal fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet. Denne målformuleringen er uttrykt både i biblioteklovgivningen og i budsjettokumentet, og er styrende for hele bibliotekets virksomhet. Byrådets bibliotekmelding som ble lagt frem i 1999 og behandlet i bystyret våren 2000, har utdypet målformuleringen.

Styringsdokumenter som moderniseringsprogrammet nye Oslo, byrådets tiltredelseserklæring etc er retningsgivende for etatens virksomhet.

3.2 Aktivitetsmål

DBIs tiltak og metoder for å konkretisere og gjennomføre tiltak for å oppfylle overordnede mål, ansvarsområder og aktivitetsmål har ofte en type team- eller prosjektorganisering for bedre å kunne målrette arbeidet. Årsberetningen omhandler derfor flere av tiltakene under prosjekter (kap 2)

I dette kapitlet utkvitteres punktvis budsjettets vedtatte aktivitetsmål for 2004.

Satse på økt tilgjengelighet, både når det gjelder åpningstider, fysisk utforming av lokalene og geografisk struktur.

Tilgjengeligheten mht åpningstider er redusert i 2004. Budsjetttilpasningen fikk sin endelige utforming ved redusert åpningstid på de aller fleste avdelingene. Antall fysiske utlånsteder ble opprettholdt. Reduksjonen har ført til noe redusert besøk, men utlånstallet har holdt seg på samme nivå som fjoråret.

Søndagsåpent ved sentrumsfilialene Majorstuen og Grünerløkka ble videreført i 2004. Selv om åpningstidene ikke ble redusert på søndagene, har utlån og besøk gått ned på Majorstuen. På Grünerløkka har utlånet gått ned og besøket opp på søndager. Tilbudet må uansett sies å fylle en viktig funksjon for byen.

Torshov filial har også i 2004 deltatt i det nasjonale prosjektet ”Det tilgjengelige bibliotek”. Her er fokus rettet mot hvordan bibliotekets tjenester kan tilrettelegges bedre for mennesker med fysiske og psykiske funksjonshemninger. Torshov filial er nå også med i prosjektet ”Leser søker bok” – tilrettelegging av litteratur for mennesker med varierte grader av lesehemninger. Begge prosjektene er omtalt under punkt 2.2.

«Det tilgjengelige biblioteks» syntetisk talende nettsted ble offisielt åpnet av Sosialminister Ingjerd Schou (H) og Miljøvernminister Børge Brende (H) på Deichmanske bibliotek, Torshov filial den 9.januar i 2004.

Bedre tilgjengelige lokaler for øvrig er et fokusområde i det arbeid som har vært rundt forberedelse til nytt hovedbibliotek. Det har også vært en del arbeid med planlegging av mulig nye lokaler for enkelte filialer.

Videreutvikle biblioteket som arena for læring.

Biblioteket har fortsatt arbeidet mot dette målet. Dels er arbeidet forankret i en egen organisasjon i samarbeid med Utdanningsetaten sentralt og med enkeltskoler. Dels er dette en integrert arbeidsmetode i alle publikumsavdelinger.

Rammen til utvikling av bibliotekstjenester for utdanningsreformene ble bevilget fra og med budsjettåret 1999. Det formaliserte samarbeidet mellom Utdanningsetaten og biblioteketaten ble forankret i denne bevilgningsrammen, og har vært en viktig forutsetning både for utviklingsarbeid og konkret tjenesteforbedring.

I beretningsåret er det arbeidet videre med de satsingsområdene som ble lagt opp de foregående år:

- Utvikling av regionale modeller for samvirke mellom Deichman-filialer og lokale skoler. Stovner, Holmlia, Bjerke og Grünerløkka filialer har etablert slike modeller.
- Publikumsavdelingene ved hovedbiblioteket har fortsatt arbeidet med å tilrettelegge tjenester for skoleelever, både på stedet og ved tilrettelegging av informasjonsressurser til bruk i skolen, ulike typer ressurskofferter f.eks. for musikkundervisningen og ulike religioner.
- Ulike kurs for skolebibliotek/læringscenter-ansvarlige lærere, bibliotekfaglig kompetansegivning. Etter flere år med 40-timers grunnkurs for skolebibliotekansvarlige, ble det i 2004 arrangert et 40-timers fordypningskurs.
- Økt oppfølging og bibliotekfaglig bistand fra Skoleavdelingen overfor skolebibliotekene i Oslo.
- Videreutvikling av bibliotekets emneportal «Detektor», og en rikholdig temaside for elever og lærere - «Skoleverkstedet».
- Flere Oslo-skoler er aktivt med i utviklingen av multimedieprosjektene omtalt under punkt 2.2.

Planlegging av kombinasjonsbibliotek på Søndre Nordstrand ved ny videregående skole ble avsluttet i løpet av 2004 på grunn av at det ikke er avsatt driftsmidler i budsjettammen.

Biblioteket er ikke læringsarena bare for barn og unge under utdanning. Satsing på ”seniorsurf” pågår hele tiden, og så godt som alle avdelinger slutter opp om den årlige ”seniorsurfedagen” med ulike kurs og opplæringstiltak for alle over 55 år. Også dette skjer enkelte steder i samarbeid med skoler/skoleelever eller Frivillighetssentraler. I tillegg til generell søking på internett har det vært gitt opplæring i bl.a. slektsforskning, bruk av nettbank og søking i bibliotekets egne websider.

Deichmanske bibliotek har i 2004 innledet samtaler om mulig bibliotekfaglig bistand overfor Ullern videregående skole og læringscenteret på skolen. I første omgang har Deichman tilrettelagt for ulike

typer kurspakker for kompetanseheving når det gjelder informasjonsgjenfinning generelt og informasjonskilder på nettet spesielt. Det er foreløpig ikke avtafestet hva skolen ønsker bistand til.

Satse ytterligere på lesestimulering

Lesestimulering er en grunnpilar i hele bibliotekstjenesten og dominerer den daglige virksomhet i mange avdelinger.

Særlig overfor målgruppen barn og unge har DBI mange aktiviteter både i bibliotekets fysiske lokaler og i barnehager og skoler. Mange av tiltakene tilbys skolene innenfor den kulturelle skolesekken, men ettersom disse midlene i liten grad er brukt til tiltak i bibliotekregi, er de samme tiltakene også ordinære tilbud overfor skolene i det omfang den enkelte avdeling makter å prioritere dette. Eksempler på dette er «go'bok» og adopsjonsklasser. Vi vil særlig fremheve adopsjonsklasser som et tiltak som vi gjerne skulle gjennomført i langt større omfang. I tillegg til leselyst og leseglede, får barna også bedre læringskapasitet og bedre karakterer.

I beretningsåret er det også satset på ulike litterære arrangementer. Mange filialer har jevnlig bokkaffe. Forfatterjubileer og bokpriser blir markert jevnlig i bibliotekene. Aksjonsuker og kulturuker med sterke innslag av litteraturformidling finner også sted, eksempelvis kan nevnes arrangementet ”kulturkomplottet” på Stovner filial.

I 2004 er det også, avholdt arrangementer, i samarbeid med Oslo Nye Teater, der man i vårt digitale verksted har presentert teaterets forestillinger med vinkling i mot den litterære teksten og forfatterens opplevelse av å få sin tekst dramatisert. Det har vært god oppslutning på arrangementene. Forestillingene ble også filmet og digitalisert, noe som innebærer at man gis elektronisk tilgang til arrangementet både i sanntid og senere.

Videreutvikle de nettbaserte tjenestene med vekt på interaktivitet

Det har vært en omfattende aktivitet og gode resultater på dette området. Arbeidet er i hovedsak prosjekt eller teamorganisert – og det vises til kap.2.2.

Satse videre på lokale samarbeidstiltak, herunder forsøk med bibliotekfilial på bydel

Samarbeidstiltakene er mange, og i hovedsak organisert som prosjekt. Det vises til kap 2.2

Videreutvikle biblioteket som møteplass for integrasjon og flerkulturelt mangfold.

Deichmanske bibliotek bidrar til integrasjon og mangfold gjennom alle publikumsavdelinger. Biblioteket er den kulturinstitusjon som blir brukt mest av den flerkulturelle befolkning.

Tiltak for å fremme integrasjon, mangfold og romslighet er også omtalt under punkt 2.11.5 om OXLO – Oslo Ekstra Large.

Deichmanske bibliotek tilbyr litteratur på 45 språk og fungerer som møteplass for alle innbyggere i byen uansett språklig og kulturell bakgrunn. Både hovedbiblioteket og filialene bidrar til integrasjon og mangfold også gjennom ulike aktiviteter rettet særlig mot barn og ungdom. Flere avdelinger har eventyrstunder på språk som urdu, arabisk og somali.

Spesialavdelingen ”Det flerspråklige bibliotek” som er en delvis statlig finansiert tjeneste, er en ressursoverbygning for bibliotekavdelinger i hele landet mht bokanskaffelser, katalogisering, utlån blant annet gjennom depoter – avdelingen har også en bred kompetanse på dette feltet og bidrar med informasjon og kompetanseutvikling for øvrige bibliotek i landet.

Holmlia filial har fortsatt oppbyggingen av en samlingen ARI - AntiRasistisk Informasjon for barn og unge. ARI er en specialsamling med skjønnlitteratur, tegneserier, filmer, lydbøker, tidsskrifter og annen informasjon. Samlingen er først og fremst rettet mot barn og ungdom, men omfatter også litteratur og informasjon for voksne. ARI er tilgjengelig for alle. Samlingen stiller til rådighet informasjon om rasisme, antirasisme, nynazisme og høyreekstreme miljøer i dag. Samtidig gir den historisk bakgrunn for fremveksten av disse grupperingene i vår tid. Som et ledd i arbeidet med ARI har filialen satset på aktiv formidling av antirasistisk skjønnlitteratur til barn og unge, både i samarbeid med lokale skoler og som et særskilt tiltak innenfor ”Den kulturelle skolesekken” i Oslo.

Holmlia filial er en pådriver i det antirasistiske arbeidet i Bydel Søndre Nordstrand og driver aktiv formidling av informasjon og kunnskap om rasisme, antirasisme, nynazisme, o.l.

Holmlia arrangerer også ”Siste Torsdag”, som er et nabotreff som jobber for mellommenneskelig forståelse og for et bedre lokalsamfunn på Holmlia. Man treffes på tvers av generasjoner, religion og kultur én gang i måneden. Målet er å bli kjent med mennesker i nærmiljøet – utveksle tanker og bli kjent. Holmlia filial ble, som tidligere nevnt, tildelt OXLO-prisen for 2004.

Utviklingen av nettstedet Bazar, et nettsted for språklige minoriteter, har fortsatt med statlig prosjektstøtte og ble lansert i januar 2004. Som en del av nettstedet er det bygd opp en base over litteratur egnet til lesetrening i norsk, bygd på de erfaringene flere filialer har fra arbeidet med språklige minoriteter. Bazar er tidligere omtalt i punkt 2.2 som er del av ”biblioteket på nett”.

Deichmanske bibliotek tilrettelegger både internettressurser og samlinger av bøker og andre medier slik at de på den ene siden kan fungere som verktøy for å utvikle ferdigheter i norsk språk og for å få kjennskap til det norske samfunnet, og slik at de på den annen side kan gi innbyggere med minoritetsbakgrunn muligheter til å følge utviklingen i opprinnelseslandet enten det gjelder litteratur, kultur eller samfunnsutvikling.

Viser for øvrig til beskrivelse av prosjekter under pkt 2.2. som bidrar til å skape møteplasser og integrasjon.

Arbeide systematisk med organisasjonsutvikling for å imøtekomme endringer i brukerbehov. Legge til rette for videreutvikling av et kompetent og engasjert personale.

Disse to aktivitetsmålene utkvitteres under ett.

Teamorganisering og prosjektarbeid er en måte å utvikle organisasjonen på og en måte å etablere tettere samhandling med brukerne på. De fleste tiltakene og prosjektene som DBI har igangsatt er innramming av fokusområder og aktivitetsmål der ansatte er satt til å arbeide på tvers av avdelinger, eller sammen med andre faggrupper, profesjoner, institusjoner og organisasjoner. Dette gir også brukermedvirkning i utvikling av tjenestene.

Etaten legger stor vekt på å skape et miljø der faglig engasjement og kompetanseutvikling står i fokus. Arbeidet med tjenesteutvikling, i det fysiske biblioteket og når det gjelder elektroniske tjenester, har bidratt til en stadig økning av personalets kompetanse og til et stort faglig engasjement hos medarbeiderne. I tillegg bred involvering i endrings og utviklingsarbeid har etaten et omfattende program for mer tradisjonell opplæring av egne medarbeidere

Flere tiltak er beskrevet i kap 2.2 og 2.6,

Det er strategisk viktig for etaten både å rekruttere og beholde medarbeidere som kan og vil bidra til at Deichmanske bibliotek står i forkant av den bibliotekfaglige utviklingen, både nasjonalt og internasjonalt. Dette er ikke blitt mindre viktig sett i lys av planprosessene frem til nytt hovedbibliotek. Kompetansedeling vektlegges også som et kriterium ved lokale lønnsforhandlinger.

Svært mye intern opplæring gjennomføres med egne krefter, og etatens medarbeidere bidrar også som kursholdere og foredragsholdere i andre sammenhenger, noe som understreker det høye faglige nivået hos etatens medarbeidere.

Imidlertid er det fremdeles store utfordringer på området. Nye stillingsstrukturer, alternative karriereveier, bedre lønnsnivå for både å beholde, rekruttere og motivere medarbeidere vil fortsatt stå sentralt i etatens arbeid. Lønnsnivået i etaten er fortsatt lavt sammenlignet med bibliotekfaglige miljøer i det nære omland. Etaten mister stadig en del nøkkelpersonell til bedre lønnede stillinger i næringsliv og stat.

Følge opp administrative og organisatoriske samordningstiltak knyttet til utvikling av kultureatat/modeller for samvirke på kulturområdet

DBI har deltatt i dette arbeidet i to faser:

- Biblioteksjefen har vært deltager i en koordineringsgruppe for etablering av Kultur- og

idrettsetat med DBI som medspiller uten direkte integrasjon i Kulturetaten, men med mål å bli en del av etaten ved innflytting i nytt hovedbibliotek.

- Som følge av vedtaket i juli 2004 der både DBI og Byarkivet ble lagt inn i kultur- og idrettsetaten, har DBI fra og med oktober deltatt bredt inn i det omfattende gjennomføringsapparatet med styringsgruppe, ulike arbeidsgrupper og komiteer. Flere nøkkelpersoner fra DBI har deltatt i denne prosessen, noe som naturlig nok har ført til redusert innsats på andre områder i denne perioden.

Styrke planleggingsfunksjonen

På bakgrunn av mange prosjekter i virksomheten ble det iverksatt arbeid med forbedring av prosjektstyring, for at prosjektarbeid som planlegging og utviklingsmetode skal bli enda mer effektiv og rasjonell.

Det er også oppnådd forbedring på de administrative rutiner for lokal og sentral handlingsplanlegging, måling og tilbakemelding, samt en bedre samordning av lokale og sentrale styringsdokumenter.

Fortsette planleggingen av innholdet i et nytt hovedbibliotek

DBI har også i 2004 fortsatt arbeidet med faglig planlegging, uttesting av nye tjenester, pilotering, forsøk og utvikling som bibliotekets bidrag til planlegging av nytt hovedbibliotek på Vestbanen. Gjennom dette arbeidet har vi utløst forsøks- og utviklingsmidler fra diverse statlige organer til Deichmanske bibliotek/Oslo kommune og vunnet nyttige erfaringer for det videre arbeidet med modernisering av biblioteket i nye fysiske rammer.

Konkret har hovedbibliotekets vestibyle blitt vesentlig omformet i løpet av 2004. Dette er blitt en eksperimentarena for digitale tjenester. Her utforskes både brukerbehov og brukerrespons, kompetansebehov i organisasjonen, behov for rutiner og kontroll. Uttesting av nye tjenester er også en testing av hvordan det fysiske miljøet for tjenesten skal utformes.

Arbeidet med planlegging av nytt hovedbibliotek er omfattet med betydelig interesse i fagmiljøer i inn – og utland. Det er lagt en del arbeid i informasjon om konseptet nytt hovedbibliotek, både gjennom informasjon på Web, og gjennom presentasjon og foredrag på nasjonale og internasjonale møter.

Videreføre deltakelse i samarbeidet om Den Kulturelle skolesekken sammen med Kunstsamlingene, skoleetaten og bydelene

Deichmanske bibliotek er representert i den sentrale styringsgruppen for Den Kulturelle skolesekken i Oslo og også i programutvalget som ble opprettet i 2004. Gjennom dette bidrar biblioteket aktivt i arbeidet med overordnet planlegging og utvikling av konseptet. Samtidig er biblioteket leverandør av flere programmer som inngår i tilbudet til elever i Oslo-skolen. Det er imidlertid en utfordring å kunne utnytte bibliotekets lange erfaring i kulturformidling til barn og unge bedre innenfor rammene av Den kulturelle skolesekken, gjennom samarbeidstiltak som går ut over den rene programvirksomheten.

Foruten ovennevnte aktiviteter har året 2004 vært preget av arbeidskrevende forhold som tilpasning til endrede budsjettforutsetninger, utredninger og innspill til bibliotekmelding, samt mange aktiviteter i tilknytning til etablering av ny Kultur- og idrettsetat.

Innenfor disse rammebetingelsene, kan Deichmanske bibliotek melde om stor grad av måloppnåelse.

3.3 Produksjon og produktivitetsmål

	I	II	III	IV	V
Produksjons-/ Produktivitetsindikatorer	Resultat 2002	Resultat 2003	Resultat 2004	Måltall	Avvik III - IV

Produksjon					
Totalt besøk	2 723 324	2 875 820	2 532 912	2 700 000	-167 088
Internett – totale oppslag	4 843 898	3 650 000		4 800 000	
Produktivitet					
Besøk pr. årsverk	11 116	11 278	10 510	11 150	-640
Brutto driftsutgift pr. besøk	47,59	48,16	59,46	52,00	-7,46
Andel aktive lånere		44,5	39,3 %	47,0 %	- 7,7 %

* For 2004 er måltallet inklusive kapitalkostnader forbundet med eiendomsreformen.

* For bruk av bibliotekets Internettjenester, vises til vedlagte tabell (6b)

Kommentarer til avvik mellom mål og resultater.

Detaljerte tall for utlån og besøk pr. avdeling finnes i pkt. 6a i årsberetningen.

Totalt besøk.

Totalt besøk har gått ned med 12 % sammenlignet med 2003. Nedgangen skyldes i hovedsak åpningstidsreduksjonene som ble gjennomført som en konsekvens av budsjetttilpasningene både på hovedbiblioteket og på filialene i 2004. Øvrige forklaringsvariabler som også spiller inn i negativ retning er ombyggingsarbeider på Torshov filial samt at Romsås filial har vært stengt i hele 2004. Resultatet ligger 167.000 under måltall. Dette avviket utgjør 6,2 %.

Internettoppslag

Biblioteket har nå lagt seg på en praksis hvor antall sidehenvisninger blir registrert der dette er mulig. Dette tallet angir hvor mange besøk det er på hver enkelt side. Biblioteket vil arbeide videre med statistikkføring for Internettjenestene både for å kunne få fram mest mulig sammenlignbare tall, men også tall som på best mulig måte måler bruken av de ulike tjenestene. Dette vil ikke alltid være størrelser det er mulig å sammenligne.

En detaljert oversikt over bruken av ulike Internettjenester i 2004 følger i punkt 6b. Tall for rene sidehenvisninger, der disse foreligger, utgjør til sammen 5,823 mill. Dette er en markert økning både i forhold til 2003 og i forhold til måltallet for 2004. Bak tallene for ”besøk” som oppgis for enkelte tjenester, kan det skjule seg store tall hva gjelder besøk på enkeltsider og bruk av tjenesten, da det dette er et tall for hvor mange ganger noen har gått inn på selve nettstedet, ikke for hvordan enkeltsider er blitt besøkt.

Besøk pr. årsverk

Resultat for besøk pr. årsverk er 640, ca 5,7 % under måltallet. Antall årsverk er omtrent det samme som lå til grunn ved utarbeidelse av måltallet, og resultatet skriver seg derfor i hovedsak fra nedgangen i antall besøkende. Se beskrivelse av produksjonstall over.

Brutto driftsutgift pr. besøk.

Driftsutgift pr besøk ligger over de vedtatte måltallene for 2004. Åpningstidsreduksjonen som en konsekvens av budsjetttilpasning har ført til færre åpningstider samtidig som faste kostnader er de samme. Dette gir dårligere utnyttelse av bibliotekets lokaler og utstyr, og brutto driftsutgift pr besøk og pr utlån øker som en følge av dette.

Andel aktive lånere.

Andel aktive lånere har sunket fra 2003 til 2004. Dette skyldes i hovedsak at det i løpet av 2004 ikke er ryddet i databasen for gamle lånere som ikke har vært aktive på tre år, mens definisjonen på en aktiv låner i denne sammenhengen er aktivitet det siste året. Det er således tilkommet netto ca 30.000 nye lånere, mens andelen aktive ikke er vesentlig endret i rene tall fra 2003 til 2004.

4 SAMMENLIGNING AV REGNSKAP OG BUDSJETT

4.1 Driftsregnskap

Driftsregnskap for kapittel 510. Deichmanske bibliotek

	I	II	III	IV	V
Artsgruppe	Regnskap 2004	Dok. 3/04.	Regulert bud. 2004	Regnskap 2003	Avvik 2004 III - I
1000-1099, Lønn og sosiale utgifter	93 587 699	92 239 000	94 950 000	94 259 414	1 362 301
1100-1299, Kjøp av varer og tj. som inngår i komm.tj.produksjon	52 230 102	48 169 000	52 339 000	42 976 892	108 898
1400-1499, overføringsutgifter	4 801 015			1 251 992	-4 801 015
1500-1599, Finansutgifter og finanstransaksjoner				1 056	
Sum driftsutgifter	150 618 817	140 408 000	147 289 000	138 489 354	-3 329 817
1600-1699, Salgsinntekter	28 213 256	7 809 000	22 110 000	10 992 486	-3 264 257
1700-1799, Overføringsinntekter med krav til motytelse	19 571 506	28 040 000	20 556 000	16 177 661	-6 103 256
1900-1999, Finansinntekter og finanstransaksjoner				204	
Sum driftsinntekter	47 784 762	35 849 000	42 666 000	27 170 147	-5 118 762
Kapitlets nettoresultat	102 834 054	104 559 000	104 623 000	111 319 207	1 788 946

Årsaksforklaring til avvik mellom regulert budsjett 2004 og regnskap 2004

Etatens regnskap viser et mindreforbruk på kr. 1.788.946,-. Som beskrevet i noter til regnskapet har etaten mottatt tilskudd som er behandlet som særskilte overføringer på ialt kr. 2.225.000,-. Kostnadene vil påløpe i 2005. Korrigert for dette forhold, ville regnskapet vist et merforbruk på kr. 437.901,-. For øvrig vises til vedlagte noter.

Redegjørelse for budsjettreguleringer i løpet av 2004.

Etatens budsjett ble i 2004 justert for følgende forhold:

a) Mindreforbruk 2003	+ 56.000
b) Kompensasjon gjeninnføring av el-avgift	+ 116.000
c) Kompensasjon integreringstiltak , Byr.sak 25	+ 55.000
d) Økt ramme pga OXLO-pris 2004	+ 50.000
e) Reduksjon ramme redusert skatteinngang	- 600.000
f) Fordeling av avsetning	+ 387.000
TOTALE JUSTERINGER	+ 64.000

Årsaksforklaring til større avvik mellom regnskap 2004 og regnskap 2003.

Regnskapet for 2004 viser en netto utgift som er kr. 8.485.153,- lavere enn for 2003.

Av vesentlige årsaker kan nevnes:

Mindreforbruk 2003	56 000
Mindreforbruk 2004	1 788 946
1) Netto endring regnskapsmessig mindreforbruk	-1 732 946
2) MVA refusjon	-2 965 000
3) Forsøk med bibliotek på bydel	-13 380 000
4) Eiendomsreformen	9 453 000
5) Rammereduksjon sviktende skatteinntekter	-600 000
6) Budsjettmessig rammereduksjon 2003 - 2004	-1 724 000
7) Helårsvirkning lønnsoppgjør 2003	546 000
8) Konsekvenser av lønnsoppgjør 2004	2 662 000

4.2 Investeringsregnskap

Investeringsregnskap for kapittel 510 Deichmanske bibliotek.

Artsgruppe	I Regnskap 2004	II Dok. 3/04	III Regulert budsj. 2003	IV Regnskap 2003	V Avvik 2004 III - I
0000-0999, Lønn og sosiale utgifter	1 897 499			1 615 665	-1 897 499
0100-0299, Kjøp av varer og tj. som inngår i komm.tj.prod	186 677	2 000 000	1 940 000	443 720	1 753 323
0400-0499, Overføringsutgifter	233				-233
Sum finansieringsbehov	2 084 411	2 000 000	1 940 000	2 059 386	-144 411
0600-0699, Salgsinntekter			-58 000	-57 999	-58 000
0700-0799, Overføringsinntekter med krav til motytelse					
0810-0819, Overføringsinntekter uten krav til motytelse					
0900-0999, Finansinntekter og finanstransaksjoner	4000				
Sum finansiering	4000		-58 000	-57 999	-62 000
Netto finansieringsbehov	2 080 411	2 000 000	1 998 000	2 001 387	-82 411

Årsaksforklaring til avvik mellom regulert budsjett 2004 og regnskap 2004.

Etatens kapitalregnskap hadde et merforbruk på kr. 82.411,- sammenlignet med budsjett 2004. Kostnader vedr. driftsregnskapet på kr. 35.233,32 er ført i investeringsregnskapet. Dette vil bli dekket ved overføring fra driftsregnskapet i 2005. Resterende merforbruk har sin bakgrunn i prosjektet "Prosjektering nytt hovedbibliotek" og vil bli dekket ved midler fra dette prosjektet i 2005.

Redegjørelse for budsjettreguleringer i løpet av 2004.

Etatens budsjett ble i 2003 justert for følgende forhold:

Overført ytterligere til disposisjon fra 2003 - 2.000

Årsaksforklaring til større avvik mellom regnskap 2003 og regnskap 2004.

Det er ikke vesentlige avvik mellom regnskap i årene 2003 og 2004, noe som skyldes at budsjettets størrelse er uendret.

4.3 Investeringsregnskap på prosjektnivå

Investeringsprosjekter for kapittel 510 Deichmanske bibliotek.

I	II	III	VI	V	VI	VII	VIII	IX	X
Prosjektnavn	Prosjekt- nummer	Arts- gruppe	Bystyrevedtatt ferdig år (kv/år)	Faktisk forventet ferdig (kv/år)	Dok. 3 2004	Regulert budsjett 2004 (inkl y-disp fra 2003)	Regnskap 2004	Avvik (VII – VIII)	Kommentarer/årsak til avvik
Prosjektering nytt hovedbibliotek (*)	10202200	2300			2 000 000	200 2000	2 049 177		
							35 233,32		
Utskifting, elektrisk anlegg.	19812600	1000		Ferdig	0	-4000	-4000		Mindre saldi på tre prosjekter med netto regnskapsmessig effekt på 0, utlignet i 2004.
Sum kap. 510					2 000 000	2 004 000	2 001 387	2 613	

*) 35.233,32 er ført i kapitalregnskap, uten prosjektkode men tilhører driftsregnskap. Se tabell 4.2.

4.4 Balanseregnskap

Balanseregnskap er ikke aktuelt for etaten.

4.5 Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling er ikke aktuelt for etaten.

4.6 Noter i regnskapet

I. NOTER TIL REGNSKAPET.

- 1) Etaten håndterer utfakturerte krav knyttet til ikke-innlevert materiale etter kontantprinsippet. Bakgrunnen for dette er at etaten ettergir det fakturerte krav ved innlevering av boken/mediet. Inntektsføringen foretas på det tidspunkt det fastslås at saken løses ved innbetaling og ikke ved tilbakelevering.
- 2) Etaten hadde ikke særskilte øremerkede midler som var overført fra forrige år. Særskilte overføringer fra 2003 ble anvendt i 2004.
- 3) Det er ikke vedtatt overføring av særskilte øremerkede midler til neste år. Tilskudd vedr. 2005 mottatt i desember 2004 på i alt kr. 2.225.000,- er ført opp som særskilte overføringer til 2005. Disse fordeler seg som følger:

Prosjektnr.	Prosjektbetegnelse	Særskilt overføring
70200416	Biblioteksvar	1.625.000
70200417	Samarbeid med Nasjonalbiblioteket	600.000

- 4) Etaten hadde ingen vesentlige poster vedr. 2004 som ikke var regnskapsført i 2004.
- 5) Det er ikke vedtatt overføringer innenfor etatens budsjetttramme for 2004.
- 6) Etaten har ikke hatt vesentlige investeringsarbeider i 2004.
- 7) Det er ikke inngått leasingavtaler i 2004.
- 8) Etaten har ikke garantiansvar knyttet til utleieforhold av boliger.

II. NOTER TIL ETATENS BALANSEPOSTER.

- 1) Etaten har ikke varelagre eller andre driftsmidler som det knytter seg verdivurderinger til i sin del av balansen.

Kommentarer til aktivakonti som ikke er interne fordringskonti:

Konto 2.1000.01, Div. likvide midler.

Saldo er kontantbeholdning som følge av mottatte kontantinnbetalinger fra hovedbibliotekets publikumsavdelinger, samt den del av filialenes tilsvarende kontantoppgjør for desember som ikke var satt inn på etatens bankkonto pr. 31.12. Alle likvide midler ble satt inn i bank i begynnelsen av januar 2005. Midlene blir jevnlig overført sentral bankkonto. Kontantbeholdningen holdes separat fra etatens sentrale kontantkasse.

Konto 2.1000.02, Kontantkasser.

Saldo er utgående balanse for forskuddskasser på 15 filialer og underavdelinger av filialer, 4 av Hovedbibliotekets publikumsavdelinger samt regnskapskontorets kontantkasse. Kasseansvarlig er oppnevnt på hver avdeling.

Konto 2.1020.01, Nordea 6004.06.58141.

Kontoen anvendes til utbetaling til etatens leverandører. Kontoen har blitt administrert og avstemt av Utviklings

og kompetanseetaten.

Konto 2.1020.02, Nordea 6004.06.37047.

Kontoen anvendes primært for mottak av kontantoppgjør fra etatens filialer, samt andre innbetalinger av eksterne tilskudd og fordringer. Kontoen tømmes periodisk til en av kommunens sentrale bankkonti.

Konto 2.1020.04, KK 6004.06.37039.

Kontoen anvendes i forbindelse med mottak av sykepenge- og nedkomstrefusjoner fra staten. Kontoen tømmes periodisk til en av kommunes sentrale bankkonti.

Konto 2.1310.06, Refusjonskrav på staten Deichmanske.

Kontoen anvendes til fordring på staten knyttet til refusjonsberettiget MVA vedr. bøker innført fra utlandet, påløpte sysselsettingstilskudd fra Aetat og refusjonskrav fra Norsk Kulturråd og Norsk Forskningsråd/Høykom.

Konto 2.1310.91, Refusjonskrav, sykepenger.

Saldo utgjøres av etatens refusjonskrav for sykepenger og fødselspenger.

Konto 2.1310.92, Feriepenger av syke- og fødselspenger

Saldo utgjøres av påløpte feriepenger vedr. refusjonsberettiget lønn.

Konto 2.1314.20, Krav på fylkesskattekontoret- MVA-kompensasjon.

Saldo utgjøres av krav mot fylkesskattekontoret vedrørende betalt refusjonsberettiget merverdiavgift siste termin 2004.

Konto 2.1314.80, Arbeidsgiveravgift av utbetalte feriepenger i år.

Arbeidsgiveravgift av feriepenger til ansatte som har sluttet i løpet av året og fått utbetalt opptjente feriepenger.

Konto 2.1370.70, Kundefordringer ØKOS private foretak.

Kontoen er benyttet for etatens krav på private pr. 31.12.04. Kravene består hovedsaklig av fordringer på Furuset trykdekontor og Lindorff AS og i tillegg en del mindre krav.

Konto 2.1375.80, Utbetalte feriepenger i år.

Saldo utgjør opptjente feriepenger i 2004 utbetalt til ansatte som har sluttet inneværende år.

Konto 21375.95, Reiseforskudd.

Kontoen anvendes for etatens reiseforskudd. I tillegg til pengeforskudd blir også reisekostnader forskuddsbetalt av etaten ført via denne kontoen. Kravet blir så oppgjort ved bruk av reiseregning.

Konto 2.1375.98, Forskudd lønn.

Kontoen anvendes til forskudd lønn.

Konto 2.1399.10, Diverse

Kontobetegnelse skal endres. Kontoen inneholder fordringer på ansatte som har fått for mye utbetalt lønn.

2) Øvrige konti for periodisering av inntekter og utgifter:

Konto 2.1350.05, Fordringer ovenfor kommuner og fylkeskommuner.

Saldo utgjøres av fordringer vedrørende Bydelenes kjøp av bibliotekstjenester og prosjektene Alna offentlige servicesenter og den kulturelle skolesekken. Kravene ble ikke fremmet gjennom Oslo kommunes internhandelssystem innen fristen. Kravene er avklart med motpart.

Konto 2.1368.70 Kundefordringer ØKOS selvstendige kommuner.

Saldo utgjøres av tvistesaker med kommunalt foretak som ikke er avsluttet pr 31.12.04

Konto 2.1375.70, Kundefordringer ØKOS husholdninger.

Kontobetegnelse er feil. Kontoen er benyttet for forskuddsbetalte fakturaer vedr. 2005, hovedsaklig avsetning faktura knyttet til prosjektet Kinoteket som vil bli betalt i januar 2005.

Konto 2.3270.50, Utgifter – faktura ikke mottatt pr. 31.12.

Påløpte ikke fakturerte kostnader pr. 31.12.2004.

Konto 2.3275.11, Annen kortsiktig gjeld.

Saldo er i hovedsak en intern gjeld ovenfor UKE vedrørende installasjon av fiberlinjer. Posteringene skulle vært ført på balansekonto for intern gjeld i kommunen.

3) Spesifikasjon av bokførte tap på fordringer.

Etaten har bokført tap på fordringer på kr. 5.418,-.

Etatens kundefordringer utgjør kr. 508.267,66 .Disse fordeler seg som følger:

0-30 dager: 240.630,50
>90 dager: 297.637,16

Det er gjort en avsetning til tap på krav på kr. 30.000,-.

4) Etaten har utarbeidet avstemming for alle balansekonti. Virksomheten er ajour med avstemming av alle balansekonti.

Ingen forhold vedr. etatens balansekonti har vesentlig resultatmessig effekt.

KOMMENTARER TIL DRIFTSREGNSKAPET

1) I forhold til Dokument 3/2004 er etatens budsjetttramme justert med bakgrunn i følgende forhold:

a) Mindreforbruk 2003	+ 56.000
b) Kompensasjon gjeninnføring av el-avgift	+ 116.000
c) Kompensasjon integreringstiltak , Byr.sak 25	+ 55.000
d) Økt ramme pga OXLO-pris 2004	+ 50.000
e) Reduksjon ramme redusert skatteinngang	- 600.000
f) Fordeling av avsetning	+ 387.000
TOTALE JUSTERINGER	+ 64.000

2) Avvik mellom justert budsjett og regnskap

Etatens regnskap viser et mindreforbruk på kr. 1.788.946,-. Etaten mottok i desember 2004 tilskudd vedr. 2005 på kr. 2.225.000,-. Tilskuddene er inntektsført i 2004 og identifisert som særskilte overføringer til 2005. Justert for disse tilskuddene viser driftsregnskapet et merforbruk på kr. 437.901,-.

Etaten har hatt inntektssvikt knyttet til ordningen med refusjon av merverdiavgift på i alt kr. 429.378,-. Etaten har videre blitt påført merkostnader vedr. kommunens infrastruktur for data og telefoni på kr. 420.000 sammenlignet med 2003. Det er konstatert merinntekter knyttet til overdagspenger, bokerstatninger og prosjekter som utligner disse merkostnadene.

Etaten har også i 2004 hatt vesentlige aktiviteter med tilskuddsfinansiering fra stat og kommune. Det er derfor store merkostnader og merinntekter for de ulike artsgrupper.

Avvikene pr. artsgruppe fordeler seg som følger:

Avvik fra budsjett, artsgruppe 000-099, Lønn og sosiale utgifter.

Artsgruppen viser et mindreforbruk på kr. 1.362.301,-.

Det er trukket kr. 286.853,- inkl. feriepenger og arbeidsgiveravgift til dekning av kostnader vedr. ordning med hjemme-PC for diverse ansatte som er ført på artsgruppe 100-299.

Mindreforbruket er delvis knyttet til forskjøvnede prosjektkostnader og besparelser for avdelingene som er omdisponert til anvendelse til medier og andre driftskostnader.

Avvik fra budsjett, artsgruppe 100-299, Kjøp av varer/tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon og artsgruppe 400-499, Overføringsutgifter.

De to artsgruppene må sees under ett for å fange opp effekt av refusjonsordning for merverdiavgift. De to artsgruppene viser til sammen et merforbruk på kr. 4.678.280,-

Av dette merforbruket utgjør merkostnad vedr. merverdiavgift i leieforhold og knyttet til prosjektkostnader i alt kr. 1.797.975,-. Dette er merkostnader som dekkes ved tilsvarende refusjonsinntekt.

Merforbruket for øvrig må sees i sammenheng med vesentlige merinntekter, statstilskudd og inndekning ved sparte lønnsmidler.

De største avvik i forhold til budsjett for artsgruppen er som følger:

Merforbruk

Energi	415.000
Husleie, felleskostnader og off. avg.	177.000
Bok/media	835.500
Andel av kommunens infrastruktur for data/telefoni	420.000

Øvrige merforbruk knyttes til prosjekter og aktiviteter med tilsvarende ekstern finansiering.

Avvik fra budsjett, artsgruppe 600-699, Salgs- og leieinntekter og artsgruppe 700-799, Refusjoner.

Artsgruppene sees i sammenheng grunnet forholdet til refusjonsordning for mva og det faktum at ekstern finansiering av prosjekter og andre aktiviteter blir inntektsført både som driftsinntekter, fordelte utgifter i kommunen og statlige tilskudd. Merinntekten for artsgruppene utgjør kr. 5.104.925,-. Av dette er kr. 2.225.000 håndtert som særskilte overføringer til 2005. Det er videre konstatert merinntekt knyttet til fakturering av utestående krav på kr. 605.053,- og kr. 271.675,- i merinntekter fra avdelingenes overdagspenger og bokerstatninger. For øvrig må merinntekter sees i sammenheng med diverse prosjekter og annen inndekning av merkostnader ført som andre driftsutgifter.

Kostnadsføring av påløpte, ikke utbetalte feriepenger.

Etaten har for 2003 kostnadsført påløpte feriepenger på kr. 9.172.481,- inkl. arb.g.avg.

KOMMENTARER TIL INVESTERINGSREGNSKAPET.

1) I forhold til Dokument 3/2004 er etatens budsjettramme for investeringsbudsjettet justert med bakgrunn i følgende forhold:

a) Overført ytterligere til disposisjon fra 2003 4.000

2) Avvik mellom budsjett og regnskap.

Kostnader vedr. driftsregnskapet på kr. 35.233,32 er ført i investeringsregnskapet. Dette vil bli dekket ved overføring fra driftsregnskapet i 2005.

Nytt hovedbibliotek - prosjektering.

Bevilgning på kr. 2,0 mill. inngikk i vedtatt budsjett for 2004. Kostnader på i alt 927.864,71,- er fakturert fra Byrådsavdeling for næring og kultur.

Midlene ble anvendt til prosjektledelse for etatens virksomhetsspesifikke planlegging, IKT-konsulent og etablering av pilotvirksomhet knyttet til utprøving av nye databaserte bibliotek tjenester. Etatens kostnader forbundet med prosjektet er knyttet til aktiviteter foretatt i egen regi. Merforbruk på kr. 47.177,70 overføres og dekkes i 2005.

5. UTKVITTERING AV BYSTYRETS MERKNADER

Merknader avgitt under behandling av etatens regnskap/årsberetning 2003

- *Komiteen påpekte at en rekke bibliotekfilialer har et utstrakt samarbeid med lokale skoler. Komiteen mener dette samarbeidet gjennom den «kulturelle skolesekken» må styrkes i de nærmeste åra.*

Samarbeid mellom bibliotekavdelingene og skoler er et prioritert satsningsområde i Deichmanske bibliotek. Biblioteket har forsøkt å følge opp merknaden ved å fremme mange og varierte forslag om tiltak og prosjekter inn mot sekretariat og styringsgruppe for den «kulturelle skolesekken». Det er dessverre svært få av disse lokale tiltakene som ble prioritert når det gjelder anvendelse av skolesekkmidlene.

- *Komiteen understreker betydningen av god service overfor brukerne og forventer at byrådet følger opp innsatsen de siste årene når det gjelder brukerperspektiv og tilgjengelighet.*

DBI har sterkt fokus på brukerne. Det er noe av bakgrunnen for bibliotekets mange prosjekter som involverer brukerne i tilrettelegging av tjenestene, og som bidrar til økte ressurser og mer tilgjengeligheten enn det ordinær budsjetttramme kan dekke. Budsjetttilpasningen for 2004 har dessverre måttet resultere i redusert åpningstid de fleste avdelinger. Alle bibliotekavdelingene la vekt på å ta innsparingene på de tider som rammet brukerne minst mulig. Det er gjennomført noen lokale brukerundersøkelser for å få kartlagt brukernes ønsker mht åpningstid. Antall tjenestesteder er opprettholdt.

I samarbeid med storbybibliotekene Bergen, Trondheim og Stavanger og fire mindre landkommuner har DBI deltatt i undersøkelsen «Fritt valg» - der ungdoms bibliotekbruk er sammenlignet og analysert ut fra et svært detaljert statistisk materiale. Prosjektet har gitt nyttig viten for bedre tilrettelegging for denne brukergruppen.

- *Komiteen hadde noen konkrete ønsker til form og innhold i årsberetningen: oversikt over prosjekter med mer, ressursbruk i prosjektfaser og evt finansiering dersom prosjekter går over i driftsutgiftene, bedre og mer informativ oppstilling av produktivitetsmålene for internettjenestene.*

Oppfølging av disse merknadene skal nå være ivaretatt i denne årsberetningen, særlig i kap 2. og 3, samt i tabell over internettbruk.

I tillegg har byråden i notat av 8.9.04 gitt særskilt redegjørelse til komiteen om DBIs prosjekter og ressursbruk.

Merknader avgitt under behandling av budsjett 2004

- *Komiteen ber byrådet sikre nødvendig fremdrift i forhold til etableringen av nytt hovedbibliotek.*

Selve fremdriften i forhold til etablering ligger utenfor Deichmanske biblioteks ansvarsområde. DBI har likevel bidratt i dette arbeidet, og hatt en kontinuitet i arbeidet med bibliotekspesifikk planlegging/forberedelse til designfase/prosjektering. Det har vært viktig å involvere filialene også i dette arbeidet.

- *Komiteen er opptatt av å sikre fleksibilitet knyttet til åpningstider ved byens bibliotekfilialer og ved Hammersborg, og ber byrådet om en vurdering knyttet til å utvide dagens ordning med søndagsåpne biblioteker ved Majorstuen og Grünerløkka til å omfate flere filialer. Det forutsettes at en eventuell utvidelse av åpningstidene ikke rammer eksisterende bibliotekvirksomhet.*

Ved budsjetttilpasning i 2004 måtte det gjennomføres åpningstidsreduksjoner. Disse ble lagt opp til å ramme publikum minst mulig. Grunnlag for disse vurderingene ligger i analyse av statistiske data om bibliotekbruken samt befolkningsundersøkelser om bibliotekbruk og lokale brukerundersøkelser. Beretningsåret har slik ikke gitt rom for utvidet tilgjengelighet, men fokus på maksimal brukerrettet tilgjengelighet har vært holdt.

Den bebudede bibliotekmelding vil åpne for drøfting av tilgjengelighets-spørsmål.

- *Komiteen vil sterkt understreke betydningen av at ordningen med Oslo som friby for forfulgte forfattere blir videreført.*

Ordningen videreføres innenfor Deichmanske biblioteks budsjetttramme. Arbeidet med fribyordningen har ført til gode samarbeidsordninger med andre fribyer i Norge, og med Norske PEN.

- *Komiteen viser til at Deichmanske bibliotek ivaretar nasjonale oppgaver knyttet til flerspråklig litteratur, og at dette er et viktig tilbud til minoritetsspråklige over hele landet. Dette er et tilbud staten burde ta et større ansvar for, og komiteen ber byrådet gå i dialog med statlige bibliotekmyndigheter om en sterkere statlig finansiering av dette tilbudet.*

Det er igangsatt en større nasjonal bibliotekutredning som også vil omhandle organisering og finansiering av nasjonale bibliotekoppgaver.

Behovet for et utvidet nasjonalt ansvar er fremmet fra DBI inn mot dette utredningsarbeidet. DBI må tilpasse virksomheten til den bevilgning som gies, og dersom den nasjonale bevilgning reduseres vil også aktiviteten reduseres. I beretningsåret har Det flerspråklige bibliotek måttet stoppe videre anskaffelser på flere språk.

Kulturdepartementet bevilget i desember 2004 kr. 600.000 i tillegg til rammen for et særskilt samarbeid mellom Nasjonalbiblioteket og DBI rundt det flerspråklige bibliotektilbudet.

- *Komiteen ber byrådet se på mulighetene for å gjennomføre et samarbeid rundt barnefilialen på Smestad. Komiteen mener også at erfaringene med å samlokalisere biblioteksfilialer med andre offentlige tilbud som har gitt gode resultater bla. på Romsås og Furuset bør spres til andre deler av byen for å se om lignende ordninger egner seg andre steder.*

Den kommende bibliotekmelding vil åpne for drøfting av disse spørsmålene.

DBI har en aktiv holdning til mulig sambruk av lokaler og samarbeid om tjenester med andre institusjoner og organisasjoner. En rekke «prosjekter» er av slik karakter, eksempelvis samarbeid med historielag, med bydeler skoler etc.

Samtidig er dette en noe sårbar arbeidsform. I beretningsåret har samarbeidspartnere trukket seg ut eller redusert aktiviteten i sammenheng med budsjetttilpasninger i bydel. Dette har skjedd både ved Romsås avdeling, ved Furuset filial i Alna, og ved Torshov filial.

Verbalvedtak fra behandling av budsjett 2004

- *Byrådet bes i samarbeid med Deichmanske bibliotek, skolene, frivillige organisasjoner og bydelen vurdere ulike forslag til samarbeidsmodeller knyttet til Nordtvet bibliotekfilial, for om mulig å videreføre driften i en annen form.*

Arbeid med å vurdere ulike modeller og iverksette vedtaket var omfattende. Det har vært møter med bydel, skole og frivillige organisasjoner, og det er levert en rekke notater og delutredninger til byrådsavdelingen. Det ble raskt konstatert at det ikke var midler til drift å hente fra skole og bydel. Etter at det hadde lyktes å få en formalisert kontakt med frivillige, viste det seg at det heller ikke var mulig å få engasjert frivillige i en driftsmodell. Derimot er de frivillige en ressurs her når det gjelder ekstraordinære aktiviteter i bibliotekets åpningstid som utstillinger og kulturarrangementer, slik som frivillige også er det ved andre avdelinger.

Driften er videreført med redusert åpningstid, og filialen er organisert sammen med Stovner filial under en felles ledelse. Bibliotekstrukturen er ytterligere vurdert i innspill til bibliotekmelding.

- *Byrådet bes vurdere forslaget til samarbeidsmodell som er fremmet av FAU på Smestad skole som en mulig måte å videreutvikle Smestad bibliotekfilial.*

DBI har i samråd med skolen utviklet en modell med åpningstid utenfor skoletid på filialen en gang i uken. Dette gjøres ved at frivillighetssentralen stiller med en vakthavende som bistår bibliotekpersonalet slik at det er forsvarlig å holde åpent. De frivillige arrangerer enkelte aktiviteter, som f.eks. frimerkeklubb i lokalene på ettermiddagstid. Det er svært lite bruk av filialen på ettermiddag.

I skoletiden er det et samarbeid med Smestad skole, der skolen også går inn med egne personalressurser og tar ansvar for å bruke bibliotekressursene mer aktivt i undervisnings-sammenheng.

De to ovenstående verbalvedtakene dreier seg mye om samhandling med frivillige, og har vært en god anledning for DBI til å bevisstgjøre virksomheten på dette.

Biblioteket har alltid samarbeidet med frivillige, ikke minst har dette vært tilfelle i forhold til det frivillige studiearbeidet og voksenopplæringen.

Det er imidlertid viktig å foreta klare avgrensninger med hensyn til hvilke oppgaver som egner seg/ikke egner seg for frivillig arbeid. Forhold som bibliotekfaglig kompetanse, ansvarsforhold og forpliktelser, samt lovverk må nøye vurderes både av hensyn til de frivillige selv og bibliotekets brukere og medarbeidere.

De siste årene har vi sett eksempler på at bibliotekene gjennom sin nettverksbygging har bidratt til å utløse et engasjement hos mange av bibliotekbrukerne som har bidratt til å skape nye lokale eller nasjonale organisasjoner, som f. eks. eldreuniversitet eller Seniornett Norge (seniorsurf). Bibliotekene bidrar også til å bygge lokale nettverk gjennom tiltak som "Lokalbenken" ved Bjerke filial, hvor lokale organisasjoner kan presentere seg for potensielle medlemmer gjennom arrangementer i biblioteket.

Et svært godt eksempel på hvordan frivillige i samarbeid med lokale bibliotek har bidratt til å skape en merverdi som kommer allmennheten til gode, er arbeidet med de lokalhistoriske bildebasene. Biblioteket bidrar med infrastruktur og dataløsninger, og ikke minst med opplæring og faglig støtte. Med dette som utgangspunkt gjør frivillige entusiaster et stort arbeid med registrering av det lokale bildemateriale i databaser, og resultatet er tilgjengelig for alle via Internett. Biblioteket ser på erfaringene fra samarbeidet med frivillige som svært verdifulle og ønsker å utvikle samarbeid med frivillige som metode også i fremtiden.

- *Byrådet bes vurdere finansiering og implementering av et sikringsssystem som et bidrag til at*

det kan innføres bedret tyverisikring og selvbetjeningsløsninger ved bibliotekets publikumsavdelinger.

DBI har utredet dette spørsmålet i en egen sak. Spørsmålet er også omhandlet i innspill til bibliotekmelding. Investering i systemet er kostnadskreven, men vil gi stor rasjonaliserings- og effektiviseringsgevinst. En implementering i alle avdelingene forventes å kunne frigjøre personale til utvidet åpningstid på samtlige avdelinger.

DEICHMANSKE BIBLIOTEK, 10.02.2005

Liv Sæteren

Biblioteksjef

6a PRODUKSJONSTABELL FOR HOVEDBIBLIOTEK OG FILIALER

	2003		2004	
	Utlån	Besøk	Utlån	Besøk
<u>Internett WWW selvbetjent</u>				
<u>Mappe Mi (fornyelser)</u>	77 866		141 314	
<u>Hovedbiblioteket</u>				
Hovedutlån	397 861		388 914	
Musikkavdeling	188 293		189 660	
Barneavdeling	137 522		137 094	
Skoleavdeling	112 959		116 200	
Fjernlån innvandrertitt.	83 352		81 508	
Totalt, Hovedbiblioteket	919 987	954 530	913 376	864171
<u>Filialer</u>				
Bjerke	82 336	82 625	76 578	87216
Bøler	53 407	73 061	53 232	66574
Furuset	74 644	249 203	73 534	224925
Gamle Oslo	44 432	77 626	59 114	77973
Grünerløkka	116 856	175 072	117 187	185304
Holmlia	120 946	141 896	101 811	139401
Lambertseter	136 537	139 494	125 828	130679
Majorstuen	201 371	287 368	188 207	270165
Nordtvet	54 833	74 712	41 237	51813
Oppsal	67 954	90 028	68 583	91174
Romsås	15 831	87 815	2 002	stengt
Røa	93 968	101 511	97 347	93819
Stovner	84 977	117 337	88 225	118864
Torshov	108 648	196 367	105 245	138400
Fengsel	24 990		24 345	
Rikshospitalet	25 088	27 175	24 490	32433
Smestad barnefil.	13 727		17 648	
TOTALT	2 318 308	2 875 820	2 322 726	2 532 912

6b BRUK AV BIBLIOTEKETS TJENESTER PÅ INTRANETT

Navn	2003	2004	Kommentar
Internett – Besøk	61 411	339 761	Internettsider på Oslo kommunes web-hotell
Internett – Sidehenvisninger	189 448	882 060	Internettsider på Oslo kommunes web-hotell
Intranett – Besøk	5 383	1 633	Intranettsider på Oslo kommunes web-hotell
Intranett – Sidehenvisninger	15 967	14 728	Intranettsider på Oslo kommunes web-hotell
Biblioteksystem, Web-søk mm – Sidehenvisninger	3 100 290	4 223 560	Alle tjenester for publikum tilknyttet fagsystemet. Inneholder også statistikkside og MappaMi. Totalt antall vellykkede forespørsler etter sider
MappaMi- Innlogginger (besøk)	127 265	238 284	Innlogginger til selvbetjent låneradministrasjon
MappaMi – Fornyelser	77 866	141 314	Selvbetjente fornyelser av materiale lånt på biblioteket
MappaMi – Adresseendringer	1 082	1 425	Lånerne melder selv navn- eller adresseendringer
MappaMi – Nyhetsbrev	253 180	347 398	E-postmeldinger om nyheter innen interesseområder brukerne selv har valgt
Selvbetjente bestillinger	18 806	47 176	Av bøker som er utlånt
Selvbetjente ”hold av”-meldinger	8 010	23 141	Av bøker som finnes tilgjengelig på en av bibliotekets avdelinger
Bildebasene	72 708	116 734	Totalt antall vellykkede forespørsler etter sider
Diktregisteret	104 912	118 329	Totalt antall vellykkede forespørsler etter sider
Bazar - Besøk		92 026	Fra lansering 8.1.2004
Bazar - Sidehenvisninger		309 719	Fra lansering 8.1.2004
Detektor- Besøk	57 988	260 315	Logger ikke antall oppslag eller sidehenvisninger
Er det her jeg hører til? - Brukerseksjoner		526 048	Fra lansering 28.1.2004. Logger ikke sidehenvisninger
Lesehulen – Besøk		23 005	Fra lansering 28.4.2004
Lesehulen - Sidehenvisninger		407 484	Fra lansering 28.4.2004
Bydagboka – Besøkende		21 107	Fra 13.1.2004

Navn	2003	2004	Kommentar
Bydagboka - Gjestebookhilsener		9 730	Fra 13.1.2004
Bydagboka – Antall opplastinger		1 642	Fra 13.1.2004
Spør biblioteket – Antall spørsmål		2 396	E-posthenvendelser mai – desember. Den tekniske løsningen i 2003 og fram til mai 2004 ga ikke slik statistikk
LåtLån – antall lån		37 185	Tallet viser lån fra Deichmanske bibliotek. (Totalt for hele tjenesten var tallet 65806)
LåtLån – antall unike brukere		5 431	Tallet viser hvor mange personer som har benyttet tjenesten via Deichmanske bibliotek. (Totalt for tjenesten var tallet 8 968)
LåtLån – antall unike spor		33 176	Tallet viser hvor mange forskjellige musikkstykker (spor/låter) det ble lyttet til for hele prosjektet
Deichmans digitale verksted – besøk på nettsiden		3 014	Fra 1.7.2004
Deichmans digitale verksted – webcast direktesendinger		10	Fra 1.7.2004
Deichmans digitale verksted - medieproduksjoner		33	Fra 1.7.2004